

Premjeras palieka ne blogesnę valstybės padėtį nei rado

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Septintosios vyriausybės vadovas Mindaugas Stankevičius mano, kad jo vadovaujamas kabinetas nepablogino padėties, kurią rado atėjęs į valdžią šiemet kovo mėnesį.

M. Stankevičius spaudos konferencijoje pirmadienį teigė, kad jam vadovaujant pagyvėjo šalies ekonomika, padidėjo kapitalo investicijos į ūkį, smarkiai sumažėjo infliacija, atsiskaityta su Rusija už dujas ir branduolinią kurą.

Tačiau premjeras pripažino, jog vyriausybė turėjo biudžeto vykdymo problemų. Iki lapkričio 1-osios valstybės biudžetas negavo 170 mln. litų pajamų, o savivaldybių biudžetai – dar 90 mln. litų. M. Stankevičius mano, kad šiemet nepavyks surinkti daugiau nei 300 mln. litų biudžeto įplaukų. Tačiau vyriausybė pavyko šiek tiek padidinti mokesčių surinkimą – palygininti su 1995 m., mokesčių surinkta 18 proc. daugiau.

Finansuojant biudžeto 704 mln. litų deficitą, sakė M. Stankevičius, vyriausybė pavyko smarkiai sumažinti obligacijų palūkanas, kartu sumažėjo ir komercinių bankų įmonėms teikiama paskolų palūkanos – vidutiniškai nuo 26 proc. pernai iki 17 proc. šiemet.

M. Stankevičius mano, kad šiais metais bendrasis vidaus produktas (BVP) bus apie 4 proc. (1995 m. – 3 proc.), o infliacija – apie 14 proc. (spėliota 25 proc.).

Kaip teigiama, dalyką jis minėjo 25 proc. padidėjusia elektros energijos gamyba ir dukart išaugusį eksportą. Mazuto atsargos, anot premjero, dabar yra 360,000 tonų, o kitų metų pradžioje jos bus apie 400,000 tonų. Tai šiek tiek daugiau, nei 1996 m. pradžioje.

Kapitalo investicijos į valstybės ūkį šiais metais, tikimasi,

bus apie 4 mlrd. litų. Pernai investuota 3 mlrd. litų.

M. Stankevičius nesutinka su kaltinimais, jog Lietuva yra „praskolinta“. Jis teigia, kad skolų nepavyko išvengti, nes reikėjo atsiskaityti su energetikais, kuriems valstybė skolinga iš viso apie 800 mln. litų. Su Tarptautiniu valiutos fondu ir Pasaulio banku susitarta, jog ši skola bus padengta iš valstybės biudžeto per 5 metus.

Dabar vidaus ir užsienio skola yra apie 15 proc. BVP, ir tai atitinka Europos normas, kur šis skola gali būti iki 20 procentų.

M. Stankevičius apgailestavo, kad vyriausybė nepavyko išspręsti bankų problemų, nors bankininkystėje jis įžiūri gerų reikišnių. Komentuodamas kitai vyriausybei paliktą Lietuvos akcinio inovacinio banko (LAIB) problemą, premjeras sakė, manas, jog pigiausias kelias būtų per 5 metus išmokėti indėlininkams pinigų ir sujungti banką su kitu ar parduoti jį užsienio bankui.

„LAIB“ gaivinimas – labai brangiai kainuojantis reikalas“, mano M. Stankevičius.

Užsienio politikoje nuėinančios vyriausybės vadovas pažymėjo ryžtingus žingsnius, siekiant laisvos prekybos su Vidurio Europos šalimis bei laisvos prekybos žemės ūkio produktais – su Baltijos šalimis.

– Mindaugas Stankevičius keičius patvirtino greičiausiai pasitraukęs iš Seimo. 61 metų premjeras kairiuoju kampu dėl savo sveikatos, kuri (ypač širdis) nėra stipri. Jis teigė, kad vadovaujant vyriausybei, praleisti mėnesiai jam „labai daug kainavo“. „Kai atėjau į valdžią, pasakiau, kad aš – ne politikas“, kalbėjo pasitraukiantis 7-osios Lietuvos vyriausybės vadovas.

LDDP ir socialdemokratai nerems vyriausybės programos

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Opozicinės Seimo Socialdemokratų ir LDDP frakcijos pirmadienį nutarė nepirkti 8-osios vyriausybės programai. Abi šios partijos Seime turi po 12 narių, ir jų nepirktimas vargu ar turės didesnės įtakos antradienį įvyksiančiam balsavimui.

Vyriausybę suformavusios konservatorių, Krikščionių demokratų ir Centro partijos Seime turi 99 narius.

Aptarusi praėjusią savaitę pateiktą Gedimino Vagnoriaus vyriausybės programą, socialdemokratų frakcija nutarė, kad ji nėra socialiai orietuota ir neatitinka socialdemokratų nuostatų. Tai BNS sakė Seimo narys, Socialdemokratų partijos atsakingasis sekretorius Arvydas Akstinavičius (LSP). Seimui pritariant G. Vagnoriaus paskyrimui premjeru, socialdemokra-

tai susilaikė, žadėdami įvertinti ne premjerą, o vyriausybės programą.

Issamiai programą socialdemokratai ketina įvertinti artimiausiam tarybos posėdyje, tačiau socialdemokratų nepatenkina tai, kad ji, pasak A. Akstinavičiaus, „orientuota į totalinę privatizaciją“.

Be to, socialdemokratai pasigenda konkretumo, kada ir ką vyriausybė ketina įgyvendinti, todėl mano, kad opozicijai bus sudėtinga kontroliuoti tokios vyriausybės programos vykdymą.

Programos konkretumo pasigenda ir LDDP frakcija. Jos seniūnas Česlovas Juršėnas sakė BNS, kad „nors programoje yra daug patrauklių lozungų“, nenurodė, kaip iš tikrųjų tai bus įgyvendinta.

LDDP kritiškai vertina ne tik programą, bet ir jos svarstymo Seime procedūrą. Pasak Č. Juršėno, Seimo nariams pateikti trys variantai, kuriuos reikia lyginti ir apsispręsti, tuo tarpu Seimo statusas to nenumato. „Eilinį kartą skubama, o tuomet daromos klaidos ir kiti negerai dalykai“, sakė frakcijos seniūnas.

– Prezidentas Algirdas Brazauskas gruodžio 9 d. pasirašė nutarimą, kuriuo įpareigojo senąją Lietuvos vyriausybę atsiskaityti su naująja, perduoti dokumentaciją ir įgaliojimus per savaitę. Po to bus patvirtinta ir prisięs naujoji vyriausybė.

Lapkričio 28 d. prie Kauno Vyriausiojo policijos komisariato (VRK) bei Vytauto Didžiojo universiteto vyko studentų protesto mitingas, nukreiptas prieš policijos savivalę. Lapkričio 19-osios rytą du policininkai išsivedė iš namų Vytauto Didžiojo universiteto studentą, kuris grįžo tik vakare, papasakojęs, kad Centro policijos komisariate jį žiauriai mušė policininkai reikalavę prisipažinti, jog universiteto rūbiniame raste stiklainis kanapių yra jo. Jaunuolis dėl traumų buvo paguldytas į ligoninę. Protesto renginio dalyviai reikalavo atleisti iš pareigų Kauno vyr. policijos komisara, viešai paskelbtį jaunuolių sumušusiųjų pavardes, išskirti jiems baudžiamąsias bylas. Reikalavimų sąrašas buvo įteiktas ir Lietuvos Seimui.

Vlado Žigulio nuotr.: Prie VRK išsiriškiavę policininkai stengėsi „apsaugoti“ komisariatą nuo „galimų studentų išpuolių“.

Prezidentas grąžins Seimui pataisas dėl RTV pertvarkymo

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Prezidentas Algirdas Brazauskas nepirktai Seimo priimtoms įstatymų pataisoms, numatantioms naujus valstybinio Radijo ir Televizijos tarybos sudarymo principus, ir siūlo kitokią tarybos formavimo variantą.

Antradienį jis ketina pasirašyti nutarimą, kuriuo grąžins Seimui dar kartą svarstyti praėjusį ketvirtadienį priimtas Visuomenės informavimo ir valstybinio RTV įstatymų pataisas. Tai bus pirmas kartas, kai prezidentas grąžins naujojo Seimo priimtą įstatymą.

Pirmadienio vakarą prezidentas A. Brazauskas apie tai daugiau nei valandą kalbėjosi su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu (TS), jo pavaduotojais Andriumi Kubiliumi (TS), Arvydu Vidžiūnu (TS) bei naujojo ryšių ir informatikos ministru Rimantu Pleikiu (TS).

„Džiaugiamės, kad prezidentas iš anksto informavo mus apie savo ketinimus, bet nematome, kad ir jo siūlomas varian-

tas yra pats geriausias“ po susitikimo sakė žurnalistams A. Kubilius.

Seimo priimtoms pataisoms numatė, kad 4 Seimo ir 3 prezidento skurtus valstybinio RTV tarybos narius pakeis naujų visuomeninių organizacijų nariai. Vietoje 13 narių RTV taryboje bus 15. Teisę skirti savo atstovus į tarybą turi keletas kūrinių organizacijų.

Bus kuriama mokesčių policija

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ir naujasis premjeras Gediminas Vagnorius pirmadienį aptarė mokesčių policijos įkūrimą.

Naujoji institucija būtų operatyvinis teisėtvarkos organas, kuris kontroliuotų mokesčių surenkamąsias organizacijas – Mokesčių inspekciją, SODRA, Muitinę, Pasienio policiją.

Po susitikimo premjeras G. Vagnorius sakė žurnalistams,

kad geresnį mokesčių administravimą remiantis Lietuvos prezidentas pritarė tokiai idėjai.

Premjeras prašė prezidentą paremti projektus, kuriais numatoma stiprinti su kontrabanda kovojančias institucijas – muitinę bei policiją ir griežtinti jų kontrolę. Tokius projektus vyriausybė numato siūlyti Seimui.

Prezidentas ir premjeras taip pat kalbėjo apie galimybes pasirašyti bevizio režimo sutartį su Vokietija. G. Vagnorius

nuomone, tokia sutartį galima būtų pasirašyti jau kitamet, jeigu Lietuvai pavyktų įtikinti Vokietijos bei kitų Vakarų Europos šalių vyriausybės, kad tai nepablogins kriminogeninės padėties šiose šalyse.

J. Razma informavo, kad Seimo vadovybėje jau sumažintas padėjęjų skaičius Parlamento vicepirmininkas Arvydas Vildžiūnas (TS), kaip žadėjo, atsisako nuo jam priklausantių pagalbinių ir kartu su Seimo pirmininko pirmuoju pavaduotoju Andriumi Kubiliumi (TS) dalyvauti padėjęjais.

Seimo valdyba jau numatėsi nemokėti dienpinigių Seimo nariams, vykstantiems į užsienio komandiruotes ir gaunantiems ten visą išlaikymą.

Numatant kitų metų Seimo biudžetą, J. Razmos nuomone, galima būtų sumažinti kai kurias išlaidas. Jį stebina milijoniš Seimo maitinimo įstaigas aptarnaujančios įmonės „Greminta“ aprūpinimas.

Kanclerio nuomone, galima būtų sumažinti ir numatytus 1.3 mln. litų Seimo leidykli.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, BelAPAN žinių agentūrų pranešimais)

Bona. Sekmadienį Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel interviu laikraščiui „Welt am Sonntag“ pareiškė, kad NATO turėtų pasiūlyti Rusijai vietą nuolatinėje konsultacinio pobūdžio Europos saugumo institucijoje. Kinkel teigė, kad Vokietija primygtinai reikalauja, kad NATO atsiųstų į Rusijos interesus. Jo nuomone, 16 NATO narių ir Rusija turėtų lygiomis teisėmis dalyvauti institucijoje, kuri vadintųsi „17-os komiteto“, kuriame turėtų būti konsultuojamasi nusiginklavimo, masinio naikinimo ginklų neplatinto, taikos palaikymo ir kitais abi puses dominančiais klausimais.

Vašingtonas. JAV Centrinė žvalgybos valdyba (CIA) teigia sužinojusi, kad Ukraina sutiko Libijai parduoti trumpo nuotolio balistinių raketų už 500 mln. dolerių, pirmadienį pranešė dienraštis „The Washington Times“. Antra sutartimi Ukraina už 10 mln. dol. išpareigoja remontuoti keturis Libijos povandeninius laivus ir aprūpinti juos atsarginėmis dalimis. Ukrainos ambasada Vašingtone išplatino pareiškimą, kuriame šie tvirtinimai paneigiami ir užtikrinama, kad Ukrainos valdžia imsis visų galimų priemonių faktams įrodyti.

Ryga. Per 2 metus Švedijos laivynas iš Baltijos jūros dugno ištrauks visas minas, likusias nuo II pasaulinio karo. Gruodžio 5 d. Švedijos vyriausybė nusprendė šių darbų finansavimui skirti 3 mln. kronų.

Čekėnijos Centrinė rinkimų komisija sekmadienį paskelbė, kad norą kandidatuoti į Čekėnijos prezidento rinkimuose pareiškė 19 kandidatų. Rinkimai vyks sausio 27 d. Tarp kandidatų yra Čekėnų vadovas Zelimchan Jandarbijev, premjeras Aslan Maschadov ir karo vadas Samil Basajev. Kandidatai per 10 dienų turi pateikti mažiausiai po 10,000 juos palaikančių rinkėjų parašų ir tik tada jie bus užregistruoti.

Maskva. Praėjus 5 metams po Sovietų Sąjungos žlugimo, du trečdaliai rusų (65 proc.) mano, jog tai atnešė daugiau blogio, nei gerio. Tai parodė Rusijos viešosios nuomonės tyrimų surengtos apklausos rezultatai.

Kaliningrado vadovo pareiškimai gadina kaimyninius santykius

Kaliningradas, gruodžio 9 d. (BNS) – Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade Sigitas Šileris mano, kad kai kurie srities gubernatoriaus Leonid Gorbenko pareiškimai trukdo pietų Lietuvos ir Kaliningrado geros kaimynystės santykiams. S. Šileris BNS korespondentui paaiškino pirmiausia omenyje turįs L. Gorbenko raginimą dirbtinai suvienodinti Kaliningrado ir Klaipėdos uostų galimybes.

„Negalima jėga priversti, kad įmonė iš Magnitogorsko ar Nižnij Novgorodo vežtų krovinius tik per tam tikrus uostus, tai turi lemti ekonominė nauda. Jeigu per Klaipėdos uostą vežti

Minską. Sekmadienį Baltarusijoje buvo surengtas masinis žmonių susirinkimas ir eitynės, protestuojant prieš lapkričio 24 d. Baltarusijoje įvykusio referendumo rezultatą suklustojimą ir prieš prezidento Aleksandr Lukašenko politiką. Valdžia leidimo šioms renginims nedavė. Jokių nesusipratimų ar provokacijų nebuvo, tačiau eitynių organizatoriai bus patraukti administracinės atsakomybės, ką nuolat priminė demonstrantams milicijos mašinos, lydejusios kolona.

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin pirmadienį persikėlė į naują kaimo rezidenciją „Rusj“, kur po širdies operacijos vyks jo reabilitacijos „paskutinis etapas“, pranešė Kremliaus spaudos skyrius. Pasak gydytojų, Jelcin jaučiasi gerai, ir sausio 4 d. jau planuojamas jo susitikimas su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl.

Ukrainos parlamentas penktadienį priėmė pareiškimą, kuriame kaltina Rusiją pasiskėsinimu į Ukrainos suverenitetą: 1996 m. gruodžio 5 d. RF Federalinio susirinkimo priimtų dokumentų tikslas yra „paskelbti Rusijos statusą Ukrainos mieste Sevastopolyje – iš esmės, Rusijos Federacija išklė teritorines pretenzijas Ukrainai“. Todėl Ukrainos Aukščiausioji Taryba pateikia aptarimui įstatymo dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Ukrainos projekto ir kreipiasi į tarptautines organizacijas dėl kėsinimosi į mūsų suverenitetą, sakoma AT pareiškime.

Vašingtonas. JAV vyriausybė planuoja sunaikinti beveik 50 tonų plutonio, likusio nuo „šaltojo karo“ laikų. Vienas iš sunaikinimo būdų – komercinių reaktorių kūrenimas. Jau dalyvauti šiame naikinime jau pareiškė 16 įmonių.

Praha. Sekmadienį Čekijos valdančiosios Piliečių demokratų partijos (ODS) pirmininku perrinktas Čekijos ministras pirmininkas Vaclav Klaus už kurį balsavo 249 iš 295 valstybinio partijos suvažiavimo narių. Klaus ODS partijai vadovauja nuo pat jos įsteigimo 1991 metais.

Vašingtonas. Penktadienį JAV pasveikino Rusijos ir Kazachstano sutartį tiesti naftos, kuriuo nafta pasaulinei rinkai bus teikiama iš Kaspijos jūros regiono. Projekte taip pat dalyvauja Omanas ir kelios tarptautinės naftos kompanijos. JAV Valstybės departamento atstovo spaudai Nicholas Burns pareiškime sakoma, kad papildomi eksporto keliai yra būtini, norint sparčiai plėsti naftos ir gamtinių dujų gavybą, kuri ateityje užtikrintų regiono valstybių klestėjimą.

KALENDORIUS

Gruodžio 10 d.: Melchijadas, Angelina, Spindulė, Žydrė. 1948 m. Jungtinėse Tautose pasirašyta žmogaus teisių deklaracija.

Gruodžio 11 d.: Šv. Damazas I, popiežius (305-384 m.); Artūras, Valdis, Dirvonė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUOSTABAUS VAISTO
VAISTINĖ (II)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Estrogenų gydymosi
tėstinumas

Tikras dalykas, kad anksti pradėtas regulių moterų estrogenų gydymas apsaugo jų kaulus nuo tirpimo ir sumažina joms širdies arterijų priskretimo pavojų.

Vis gausėja tyrimų duomenys, kurie nurodo tokio ilgo gydymosi naudą, galbūt net ir per visą moters gyvenimą taip gydančias.

Visos lietuvės atsiminkite, kad paliovus estrogenų gydymą, kaulai ima tirpti daug greičiau, negu jie tirpo vos regulių netekus ir kad apsauga nuo tokio kaulų tirpimo pranyksta.

Moterų kaulų lūžiai

Atlikti tyrimai su suminkštėjusių (osteoporozinių) kaulų lūžimais, kai moterys anksčiau per 10 metų gydytos estrogenų ir liovės gydytis — jų kaulai lūžo taip dažnai, kaip ir tu, niekada estrogenų nesigydydusi. Bet tu, kurios ilgai gydysi estrogenų, kaulai lūžo perpus mažiau (50%).

Taip pat ir jų širdys buvo pašalinti apsaugotos nuo arterijų priskretimo, kai jos ilgai estrogenų gydydė.

ATSAKYMAS I
KLAUSIMĄSloga ateina, o vanduo ir
cinkas ją išvena lauk

Klausimas. Man net baisu pagalvoti apie ateinančią šurpą, tada aš nuo slogos neišsivaduoju. Žinoma, pasiskiepijau nuo gripo, bet ta dažna sloga man yra nepaprasta. Kaip man sėkmingiau su ja tvarkytis?

Atsakymas. Rudenį jūrinę nesodink, o žieminių rūgų pavasarį nesėk: prieš gamtą neik, o jos nesugriaujamiems dėsiniams paklusk — būdama lietuvi, liaukis višta buvus — vandenį gerti paliovus. Juk žmogaus kūne, jo smegenyse, vandens yra 75%. Juokai šalin, kai Tamstai reikia bristi lauk iš nesveikatos raisto, kuriame esi iki juosmens įbridusi. Štai kaip reikia su vandeniu bičiulautis.

Cook apskrities ligoninėje dėl skrandžio (ištyrus rastas sveikas) pasitikrinti atvykęs daktaras (perduosiu pavardę ir adresą norintiems) šitaip susitvarko su prasidedančia sloga: jis prisiverčia per parą išgerti devynias kvortas (36 puodelius) vandens — ir žmogus jau rytojaus dieną esti sveikas. Tas mums neįtikėtina, bet tai faktas. Lietuviai daugelyje sričių čempionai — vienas jų ir šioje srityje.

Aišku, Tamstai ir man toli

nuo to, bet reikia visiems artėti prie jo — gausiai — iki tuzino stiklinių vandens išgerti per parą. Gana, o tikrai užteks mums viščiškai gyventi, kada kiekvienam būtina gausiai naudoti skysčių gerti ir vaisių — daržovių sulčių bent po devynis puodelius per parą nuryti: jos irgi turi daug vandens.

Cinkas, kaip ir vanduo, veja
lauk slogą

Alvudas jau seniai pataria mūsiškiams gintis nuo sklerozės — stiprinti sveikatą kasdienine Zinc sulfato, 200 mg tablete. Dabar jau ir medicina pakartotinai primena apie cinko naudą sloguojant: „Zinc gluconate lozenges“ padeda sloguojantiems pašalinti slogos neigiamą poveikį.

Dr. Michael L. Macklin dirba Cleveland Clinic Foundation. Jis dabar atliko naujus tyrimus su šimtu sloguojančių pacientų ir paskelbė savo tyrimų duomenis mediciniškoje spaudoje („Annals of Internal Medicine“ — 1996“ 125).

Jis davė čiulpti kas dvi valandas 13.3 mg zinc gluconate „saldainių“ (lozenges) ir sloga vidutiniškai už 4.4 dienų dinga. Kai kitiems, palyginimui, jis davė tik duonos piliules — pastarųjų sloga dinga už 7.6 dienų. Taip ji dažnai ir negydoma už savaitės praeina. Sloguojantieji pradėjo minėtą cinką čiulpti laike 24 valandų nuo slogos pradžios. Svarbu turėti tų cinko „saldainių“ namuose kiekvienam ir jas imti čiulpti kas dvi valandas vos tik pajutus slogos neigiamą poveikį. Tada sėkmingiau sloga nugalima.

Tie Clevelando tyrinėtojai paskelbė, kad tokia forma ir tokiu kiekiu, kaip tirta, „zinc gluconate“ sumažina slogos sirgimo laiką.

Aišku, patys pacientai ryžtasi pakęsti, čiulpiant cinką pajuntamus neigiamus (pykinimą, neskanumą) kad gautų pasitenkinimą, nugalint slogą.

Dar nėra aišku, kaip cinkas šalina slogavimą. Tyrinėtojai mano, kad cinkas sulaiko „rhino“ viruso veisimąsi. Dar viena galimybė yra, kad sloguojantieji gali stokoti cinko savo kūne. Taip mano Wayne State universitete dirbanti Ananda Silrasad, PhD. Ji tuo reikalu parašė vedamąjį (editorial).

Kiti tyrinėtojai įrodė, kad cinkas skatina ląstelių atsparumą (imunitetą). O kai cinko kūne trūksta, jis nepajėgia kovoti su uždegimu.

O Philadelphiaje, Thomas Jefferson universitete, dirbanti kaip sveikatos reikalų mediciniška direktorė Ellen O'Connor, M.D. tvirtina, kad cinko „saldainiai“ (lozenges) yra dar viena priemonė (šalia vitamino C) slogos gydymui, bet vis dar nepagydomai. Ji mano, kad

Prisimenant Šiluvos atleidų užbaigimą Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje š.m. rugpjūčio 15 d. — dalis dalyvavusių procesijoje. Nuotraukos gilumėje: parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinakas, BALFo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė ir inf. Antanas Rudia. Verta atsiminti, kad BALFo centro įstaiga nuo spalio 14 d. persikėlė į „Draugo“ patalpas, 4545 W. 63rd St., Chicago.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEDĖKINGUMAS — KILNAUS
ŽMOGAUS BRUOŽAS

Dažnai Evangelijose minimos Jėzaus Kristaus kelionės: „Keliantį į Jeruzalę, teko Jėzui eiti tarp Samarijos ir Galilėjos“ Lk 17, 11. Iš Užjordanės Jis grįžta į Judėją, o toliau atsidurs net Galilėjoje, iš kur paskutinis žygiuos Jeruzalę. Kaip tik šios kelionės pradžioje, kai Jėzus jau buvo nebetoli Samarijos ir Galilėjos pasienio, „leinantį į vieną kaimą, jį pasitiko dešimt raupsuotų vyrų“ Lk 17, 12. Žinoma, tie vyrai laikėsi deramo, jiems griežtai nustatyto atstumo. Tačiau ir to vaizdo užteko, kad ne tik sugrąžintų, bet ir raupsuotų išvestų įvairios kūno — veido, rankų, kojų ir kitos dalys — sukelty pasibaisėjimo, gailestio ir begalinio skausmo vaizdą. Užtenka ne vien tik filme, nuotraukose, bet ypač gyvenime bent vienasį pamatyti tokius tušiomis akiuobėmis, išvarėjusiais skruostais, įstatymais, pasidėjimu ir neapykantą nuo pasaulio atskirtus, skudurais apmurturiuotomis galūnėmis nelaiminguosius, kad gilius liudėsio ir atjaunos balsas paliestų kiekvieno sąžinę, sujungtų net labiausiai atbuktus jausmus. „Jie sustojo atstu ir garsiai šaukė: „Jėzau, Mokytojau, pasigalek mūsų! Lk 17, 12-13. Jokios kitokios vilties neturėdami (anais juk niekam ne motais apie šiuolaikinius ypatingus vaistus, kurie visiškai pagydo ar bent šiek tiek apgydo ligą). Būrys nelaimingųjų dėjo visas viltis į Jėzų. Jėzus, tasai garsusis pranašas, ne vieną ir ne du nelaiminguosius iš visokių negalių yra pagydyęs; stebukladiaris jiems prieš akis! Nuostabus atsitikimas! Tikriausiai Jėzus savo dieviškuosiuose planuose kaip tik ir bus numatęs tą „atsitiktinį“ susitikimą su šiais siaubingos negalios paliestais vyrais: „Pažvelgs į juos, Jėzus pasakė: „Eikite, pasirodykite

ateinant šaltiams, šalia vitamino C, dar ir cinkas gali būti geras pagalbininkas.

Už tai dabar visi ir visos pradėkite imti, kasdien pavalgus, po vieną zinc sulfato 200 mg tablete; tai bus pagrindinė kova su cinko trūkumu ir gera kova su skleroze.

Priedui dar nusipirkite 13.3 mg zinc gluconate lozenges ir turėkite atsargoje. O kai pajusite slogos neigiamus, tuojau čiulpkite ir kas dvi valandas taip elkitės tol, kol sloga praeis (ir naktį taip elkitės).

Tik kai kuriems dar ir vitamino C po 500 mg kas aštuonios valandos imtinis slogos sumažinimui.

kunigams! Lk 17, 14. Nei ranka palietė, nei vandens užpylė, net artyn nepriėjęs, — pasakė tokius žodžius, kurie sakomi tiksliai tiems, kurie būna pasveikę, — kaip reikavo ano meto papročiai. Užteko žvilgsnio. Pakako kelių užuojautos kupinų, didžiausios galios, su kokia šie nelaimieji nuo pat užgimimo dienos yra susidūrę. Jam nereikėjo jokių tepalų, raščių, „Ir beidami jie pasveiko!“ Lk 17, 14. Ar gali ką nors džiaugsmingesnio sugalvoti? Ar gali įsivaizduoti sveikas! Sveikas, kuris amžiams buvo pasmerktas nešti prakeiktojo dalią! Kaip gali sujaudinti išgyjamas nuo suirusių audinių, nuo skausmo persikreipusių, bausių dvokų atsiduodanti, jau tiek kentėjusi, tiek privargusi, ne tik nuo pražūtingosios kūno negalios, bet svarbiausia — nuo tos paniekos, nuo to pažeminimo, nuolatinio atstumtojo žmogaus! Pasveiko!

Ką darė devyni vyrai? Ejo toliau, vienas kitą sveikindami, savo švariomis rankomis liestdami vos tik prieš akimirka išakėtus ir pajudėjusius sėnarius, lūpas, rankas, kojas! Koks džiaugsmas! Kokia laimė pereiti pas tiek metų neregėjusius vaikus, žmonas, seseris, brolius! Ką kada atstumtus ir paniekintus, juos dabar ramiai sveikina sutikieji. Nereikia iš tolo per geras varnas jų aplenkti! Visi eina toliau klegėdami, tiktai „Vienas iš jų, pamatęs, kad išgijo, „sugrįžo atgal, balsu šlovindamas Dievą. Jis puolė Jėzui po kojom dekodamas. Tai buvo samarietis“ Lk 17, 15. Tiksliai vienas atidavė Dievui garbę ir padėkojo! Visai nežydas! O kiek nedėkingųjų pasaulyje vaikų, net nepadėkusių tėvams, kad pagimė, užaugino, išauklėjo, išleido į mokslus! Kiek nedėkingų viršininkų, pavaldinių! O aš pats? Ar bent padėkoju už skaniai pagamintą valgių žmonai, šeimai, ninkai? Už nupirktus daiktus tėvui, motinai? O Dievui? Kad mane laiko ant žemės, kad esu sotus, sveikas? Ar Jį bent per dieną sykį prisimenu, Jo atspiraus, nulenkiu galvą ir, bent eidamas pro bažnyčią, padėkoju už šviečiančią saulę, už tylų vakarą, sužibusias žvaigždes padangėje, už namus, už vaikus, už gerą darbą? Kur mano dėkingumas kaimynui, giminei, pagelbėjusiam kelyje nepažįstamajam? Anglai sako: dėkingumas yra kilnaus žmogaus bruožas. Ar turiu šį bruožą? Dievui, šeimos nariams ir visiems saviesiems, taip pat svetimiesiems?

— Viešpatie Dieve! Dekoju Tau už sukurtą dangų ir žemę,

už kiekvieną smiltį, už mano tėvus, už paupų linguojančią smilgą ir už tolimus žvaigždžių kelius visatoje. Dekoju Tau už išganyto viltį, už nemirtingąją, irgi savo galybė sukurtą sielą. Dekoju už upę, už duoną ant stalo, už rytą, už orą, už laiko kruopelę...

Jėzau Kristau! Dekoju, kad pagydei devynis raupsuotuosius, kurie tada Tau nepadėkojo, ir už visą nedėkingą mūsų dienų pasaulį.

Mergerle Marija! Dekui už Tavo pagimdytą dieviškąjį Sūnų.

Kun. K. J. Ambrasas, SJ

„GAILESTINGUMO
TARNAITES“ KAUNE

Rugšėjo 4 dieną Kauno Marijonų namuose buvo surengtas susitikimas su Dievui pašvęstojo gyvenimo pasaulietinio instituto „Gailestingumo tarnaitės“ atstovėmis Grazia Maria Costa ir Rosa Barletta iš Italijos. Viešnios susirinkusiems pasakojo apie savo instituto charizmą, jo istoriją ir veiklą. Ši Dievo Motinos Marijos Gailestingumo tarnų pasaulietiško instituto 1929 m. įsteigė kun. Filipas Picini, o 1947 metais įteisinio Bažnyčia. Instituto centras įsikūręs Loreto mieste Italijoje.

Pasak G. M. Costa, ši organizacija yra naujas pašvęstojo gyvenimo būdas. Institutui priklauso vyrai ir moterys, davę skaitystės, neturto ir paklusnumo įžadus bei pasišventę Dievo tarnybai. Išoriškai instituto narių gyvenimas nesiskiria nuo kitų pasauliečių. Jie gyvena savo namuose arba mažomis seserų ir brolių bendruomenėmis, pragyvendami iš savo darbo. Gailestingumo tarnai stengiasi būti su tais, kurie kenčia ir liudyti gailestingumą įvairiomis aplinkybėmis. Šiuo metu pasaulietinis institutas turi 850 narių, apaštališkančių Italijoje, Argentinoje, Čilėje, Kinijoje, Bulgarijoje ir kitose šalyse. Organizacijos atstovų teigimu, Lietuvoje taip pat yra žmonių, ketinančių tapti šios bendrijos nariais.

„Gailestingumo tarnaitės“ atstovė Lietuvoje lankosi ketvirtą kartą. Jos susitiko su Vilkauskio, Marijampolės tikinčiaisiais, taip pat su Vilniaus dvasininkais. Viešnios globoja Kauno Šv. Gertrūdės parapijos klebonas kun. Vytautas Briulis, MIC, kuris tiems, kurie domisi, gali suteikti išsamesnės informacijos apie šį pasaulietinį institutą.

BŽ, Nr. 17

MALDA, DARBAS
IR SPORTAS

Kašiadorių rajone, Rumšiškų vidurinės mokyklos patalpose vyko Don Bosko saležiečių draugijos organizuota vaikų vasaros stovykla „Kokalnė“. Šios stovyklos iniciatorius — kun. Pr. Gavėnas, SDB, o organizatorius ir praktinis vadovas — A. Vitkauskas. Pirmojoje pamai-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuoiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$95.00 \$55.00 \$35.00	
Tik šeštadienio laida:	\$110.00 \$60.00 \$40.00	
JAV	\$55.00 \$40.00 \$30.00	
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00	
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00 \$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00 \$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00	

Vyriausios redaktorės Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą, kaip nora skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

noje liepos 1 - 10 d. stovyklavo beveik 100 vaikų iš Lietuvos, taip pat Gudijos, Ukrainos, Vokietijos. Antroje pamainoje liepos 13-23 d. poilsiaavo per aštuoniasdešimt 10 - 16 metų amžiaus vaikų iš asociacijų šeimų. Auklėtojas stovykloje dirbo katalikiškų organizacijų vadovai, mokytojai, studentai ne tik iš Lietuvos, bet taip pat iš Kanados, JAV, Vokietijos, Italijos. Visi jie savanoriai, dirbantys be užmokesčio.

Stovyklos tikslas — sudaryti sąlygas jaunuosius kartu išleisti, bendrauti, ugdyti moralinius principus, padėti tiek Lietuvoje, tiek išvykusių gyvenančiam jaunimui puoselėti krikščioniškas ir tautines vertybes. Su stovyklautojais daug bendravo kunigai saležiečiai P. Gavėnas, SDB, Šileika, SDB, I. Sadauskas, SDB. Stovyklautojai kiekvieną dieną dalyvavo šv. Mišiose Rumšiškų bažnyčioje. Dvasinė ir kultūrinė veikla stovykloje derinama su darbu ir sportu. Stovyklautojai taip pat rinko ir užrašinėjo Kašiadorių rajono vietovardžius, tuo pagerindami savo žinias apie šį kraštą. Jaunuoliai prižiūrėjo vysk. A. Baranauko paminklinį akmenį. Vyko ekskursijos į

Pažaislį, Palemoną, Kauną, taip pat susitikimai su dvasininkais, kultūros, meno žmonėmis. Iškilmingai buvo paminėta Mindaugo karūnavimo diena, ketinama paminėti Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą metines.

„Bažnyčios žinios“, 06.30

• **Kaunas.** Spalio 10 dienos naktį buvo apiplėšta Kauno arkikatedra bazilika. Vagys išdaudė stiklą po Švč. Mergelės Marijos paveikslu ir pagrobė ten buvusius votus, Katedros klebonas mons. V. Jalinskas po tos nakties taip pat pasigedo sibrinės paauskuotos laurės, įvertintos 4000 litų.

• **Kazlų Rūda.** Parapijos jaunimo iniciatyvinė grupė trečią kartą sukvietė vaikus į susitikimą. Vyresniųjų klasių moksleiviai — iniciatyvinės grupės nariai mokė vaikus žaidimų, kiti piebė, grojo ar dainavo. Susitikimai prasideda 10 val. 45 min. šv. Mišiomis vaikams ir jaunimui.

EUGENE C. DECKER, D.D., P.C.
4847 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sukurkys dantis už preinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktuais. Susitikimai (kalbėti angliskai) tel. 708-422-82 9

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3606 W. 96 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p. p. 7 v. v., antr. 12:30-3 v. p. p. treč. užduoty, ketv. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. v. - 12 v. p. p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje užduotyje
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 908-0101
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9008 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 908-0808
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kaune lietuviškai
8187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 908-7788

ARAS ŽILIOBA, M. D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 827-0900
3625 Highland Ave., Tower 1, Suite 30
Downers Grove, IL 60515
(630) 436-9129

Dr. Raimundas Šaulys, Šiaulių ligoninės akušerijos skyriaus vyriausias gydytojas.

Nuotr. Pranės Štutienės

ISTORIJA RAŠO ŽMONĖS

ALEKSANDRAS ŠIDLAUSKAS

Kai kilo mintis į Pasaulio lietuvių dainų šventę sukviešti Lietuvoje gyvenančius 1924, 1928 ir 1930 metų Dainų švenčių dainininkus, buvo jau per vėlu. Ne dėl to, kad nebera gyvųjų tarpe anu metų dainos mėgėjų, bet todėl, kad pavėluota su paruošiamuoju darbu. Surinkti adresus, parašyti kvietimus, surasti palydovus (tiems dainininkams jau per 85 metai), pasirūpinti nakvyne, nupinti žuolėlapų vainikus – ne vienos dienos darbas. Buvo imtasi tam tikrų darbų: būrys žmonių gavo ne tik laiškus, bet ir pasveikinamuosius raštus, kuriuose šventės rengėjai dėkojo už dainą, už ištvermę, už gražiai gyventus metus. Ir ašaros ne vieno veiduose pasirodė. Tiesa, kai kurie rajonai suspėjo į savo šventes pasikviesti tuos senelius, kurie suvažiojo Kauną, gražiai dainavo, nešė liaudies dainą savo širdyse, perdavė dainavimo ir muzikavimo tradicijas savo vaikams ir vaikaitams. O metai taip skuba, taip bėga, tarytum norėtų viską su savimi išsinešti ir nebesugrąžinti. Buvo suspėta kai ką sugrąžinti ir prisiminti. Kai kurie dainininkai arba jų vaikai užrašė atsiminimus, papasakojo, kaip ruošėsi pirmosios Dainų šventės, kaip repetavo, kaip keliavo į laikinąją sostinę, kaip žavėjosi J. Naujalio, S. Šimkaus, J. Gruodžio, J. Žilevičiaus ir kitų dirigentų mostais, entuziazmu ir nuosirdumu.

Lietuvos liaudies kultūros centras turi smetoninių laikų Dainų švenčių dalyvių sąrašus.

Šitie sąrašai padeda rajonų ir miestų kultūros darbuotojams surasti vieną ar kitą pagarbų žmogų. Kėdainiškiai pagerbė Joną Viržonį, gimusį patioje XIX amžiaus pabaigoje. Jis pradėjo muzikuoti būdamas tik 6 metų. Nuo 15 metų jau vargonavo Alantos bažnyčioje. Šis žvalus J. Viržonis yra lietuvių chorinės kultūros ugdymo ir jaunimo estetinio lavinimo patriarchas. Norėčiau pacituoti keletą minčių žymaus muziko prisiminimų: „Chorus dažniausiai ruošė vargonininkai, tie chorai kiekviškai buvo menkučiai, juose ne visuomet buvo balsų lygvara, o sąskamba negryna, bet ir tokie chorai teikė didelio džiaugsmo. Kiekviena šventė darė didelį įspūdį. Aš dalyvavau devyniose Lietuvos dainų šventėse, bet didžiausi įspūdžiai iš pirmųjų, kauniškių švenčių. 97 paraiškos dalyvauti pirmojoje Dainų šventėje – tai žygdarbis tuometinėje Lietuvoje”.

III šventėje, įvykusioje 1930 metais birželio 20 d. (ji buvo skirta Vytauto Didžiojo 500-osioms mirties metinėms pažymėti) dalyvavo per 60 bažnytinių chorų. 200 chorų – tai brandžios muzikinės veiklos rezultatas. Tų metų „Dainų dienos vadovė“, kuriame spausdintas repertuaras ir visų chorų dalyvių sąrašas pabrėžiama: „Lietuviai – dainininkų tauta iš seno. Daina lydėjo mūsų gyvenimą ir visus darbus nuo amžių. Užmiršus buvo senosios sėntėvių kovų dainos. Jas pakeitė vargo dainos. Paskui vel jos suaidėjo garbingais atsimi-

nimais ir šiandien skelbia atstatytą mūsų laisvę. Išlausykime ir lietuviškąją dainą ir drauge su Vytauto Didžiojo atminimu pagerbkime ir ją patią, ją, kuri daugiausia gal prisidėjo prie tautiškosios mūsų gyvybės išlaikymo ilgiaisiais ir sunkiais vergijos metais, pagarbinkime mūsų garsiąją lietuviškąją Dainą”.

Ne kiekvienas žodis parašomas didžiąja raide, o šiuo atveju Dainai suteikti sparnai, gilioji prasmė ir netgi ateities vizija. Todėl buvusiųjų dainininkų atsiminimai perpinti meilės žodžiais apie dainą, lydėjusią juos visą gyvenimą. Taip rašo Jonas Stankevičiūtė, kuri pirmoji atnešė savo kuklias santeapas į Pasaulio lietuvių dainų šventės fondą. Fondas dar oficialiai nebuvo įteistas, o lėšos emė plaukti O. Stankevičiūtės teigia, kad Dainų šventės yra svarbus kultūros reiškinys, universalus mėgėjiškosios kultūros faktas. Savaime suprantama, kad šventės yra svarbios susitelkimo, bendrumo ir išlikimo prasme. Norisi pacituoti jos gražius žodžius: „Dainų šventės turi jaugti į kiekvieno lietuvių samonę, tai turi tapti galutiniu kiekvieno dainuojančiojo tikslu – ruošti ir dalyvauti Dainų šventėje”. Deja, prieš šventę ir po jos vis pasigirdavo balsų, teigiančių, kad valstybė per daug skiria lėšų tokiam dideliui renginiui. Rodos, intum ir atsakyto aklai užsispyrusiam oponentui – „žmogau, 1924 metais buvo daug sunkiau, bet tiek dejonų niekas neišsakydavo, visi norėjo dainuoti, pajutę dainos reikšmę žmogaus gyvenimui. Tiesa, skeptikų buvo nedaug – užuot pasiūlę, kaip patobulinti šventės eigą,

kuo papildyti repertuarą, ką pakeisti organizaciniuose darbuose. Tokie griauja savo tautos kultūros pamatus, ant kurių ir šiandien auga mėgėjiškumo namas. Suprantama, būtina atsižvelgti į tuos balsus, kurie primygtinai siūlė kuo greičiau atgaivinti gražias Moksleivių dainų švenčių tradicijas. Estai ir latviai turi gražias moksleivių švenčių tradicijas, o mūsų vis dar esama nertiškumo, švietimo vadovų tingumo ir pasyvumo. Seniai žinomas posakis, „Jeigu šiandien dainuoja ir šoka mokykla, rytų dainuos ir šoks visas kraštas”.

Vienas senukas iš kaimo, de-ja pamiršęs užrašyti savo adresą prisimindamas savo jaunystę, pasakoja apie tai, kaip jis kartu su kitais lydėjo Vytauto Didžiojo atvaizdą, nešamą per Lietuvą, kaip dainavo 1928 ir 1930 metais. Šis veiveriškis dainos mylėtojas tapo mokytoju, o vėliau ir teisininku. Jis dirbo ir advokatu ir notaru. Visą laiką dainavo, kol 1941 m. birželio 14 d. buvo ištremtas į Jekutiją. Įvairios dainininkų lėmtys ir gyvenimai...

„Šventei labai ruošiamės, stengėmės kuo geriau padainuoti. Repetudavome pasilikę po pamokų. Vaziavome į Kauną traukiniu. Mergaitės buvome pasipušuosius tautiniais rūbais, o galvas padabinusios kaspinėmis. Pati šventė vyko P. Vileišio aikštėje, kurioje buvo pakyla choristams. Aikštę puošė vainikų girliandos, vėliavos. Visi dalyviai turėjo šventės dalyvių ženklelius. 70 metų – ilgas laiko tarpas, daug ką metai ištrynė iš atminties, tačiau tos didelės puikios šventės įspūdžiai gyvi ir šiandien, – taip papasakojo Liudvika Vileiškaitė-Glemžienė, gimusi 1905 m. Eikonų k., Kupiškio valsčiuje, dabar gyvenanti Kaune. O Zofija Nemickienė prieš 1994 metų didįjį renginį ištare tokius žodžius: „Mūsų Obelių bažnytiniam chorui vadovavo vargonininkas Povilas Latočka. Sulaukėm tikrintojų. Po repetacijos St. Šimkus pakvietė atvažiuoti į šventę. Ir pasidžiaugė su mumis, kad esame gerai pasirušė. Ir tada visi nusifotografavome. Išleisus svečius, liko rūpestis. Kiekvienas asmeniškai pagal savo išgales turėjo pasigaminti drabužius. Kaune mus apgyvendino Šančiuose, mokykloje, ant grindų patiestais šiaudais. Buvome patenkinti, jaunystė viską nugalai. „Tokios atsiminimų gijos vis plaukia ir plaukia. Jas išspausdina rajonų ir miestų laikraščiai, jas užrašo kultūros darbuotojai. Jeigu ne iš patių Dainų švenčių dalyvių, tai iš jų vaikų ar vaikaičių.”

Jau į duris beldžiasi II Pasaulio lietuvių dainų šventė. Vyksta paruošiamieji darbai, meno vadovai baigia sudaryti repertuarą, per Atlantą ims

bėgti faksų eilutės ir laisų siuntinėliai – su natomis, su linkėjimais, su rūpestiais.

Daug kas iš atminties išdyla, bet išlieka esminiai dalykai. Manau, kad ir Jungtinėse Valstijose, ir Kanadoje, ir Australijoje ar kitur gyvenantys lietuviai turi pirmųjų Dainų švenčių relikvijų, savo tėvų užrašytų puslapių, nuotraukų, kitokios atributikos. Lietuvos (ir lietuvių) Dainų švenčių istorija nebus pilna ir išsami, jeigu joje nebus ryškių užsienio lietuvių gyvenimo ir mėgėjiškos meninės veiklos puslapių. Tikiu, kad dar galima surasti žmonių, mūsų senelių, kurie dainavo pirmosiose šventėse. Kas juos prakalbina, kas juos nufotografuos, kas jų archyvus išsaugos? Dekime pastangas tai padaryti. Be paraginimų ir be nurodymų. Kiekvienas užrašytas žodis įgyja keleropą prasmę – istorinę, etninę, meninę, socialinę...

Atvykstantieji į Antrąją šventę, kuri vėlei įvyks Vilniuje 1998 metais liepos mėnesį, tikiu atsivės tų surinktųjų vertybių. Tegul jos patenka į Liaudies kultūros centro archyvą, tegul jos bus parodytos laikraščiuose ir žurnaluose, tegul jos praturtina Dainų švenčių istorijos puslapius.

KOVOS PRIEŠ AMERIKIEČIŲ FILMUS

Lietuva, Latvija ir Estija plėtos bendrą Baltijos šalių kino ir video produkcijos gamybą bei platinimą. Tai sutarta spalio 28-29 d. Budapešte vykusios šaltos Europos kultūros ministrų konferencijos „Europos kinas: bendra ateitis“ metu.

Lietuvos kultūros ministras Juozas Nekrošius sakė, jog 45 šalių ministrai konferencijoje vieningai konstatavo, kad Europos kultūrai didelį pavojų kelia Amerikos kino magnatai. „Visos Europos šalys susirūpinusios bendradarbiavimu, bendrų kino filmų kūrimu, teigė jis. Nustebau, kad tokioje galingoje valstybėje, kaip Izraelis, 70 proc. demonstruojamų filmų – amerikietiški. Panaši padėtis ir Lietuvos kino teatruose, masinis kinas tampa nepilnavertis, vienpusiškas”. Pasak jo, sovietinių šalių platinimui „nepajėgia išgyti gerų naujų filmų, tad perka trečiarūšių pasenusius filmus už 500 dolerių”.

J. Nekrošius pažymėjo, kad, norint išvengti šios grėsmės, reikia pasidalinti darbais su Latvija ir Estija. Pasak jo, vieni gali išgyti gerą studijinę techniką, kiti garso ar ryšinių aparatūrą. Taip pat siūloma kurti bendrą filmų platinimo fondą, per kurį būtų galima dalintis kino produkcija.

Lietuvoje kino situacija nėra beviltiška – yra geros kino studijos Vilniuje ir Klaipėdoje.

Diktatorių pasaulyje niekad netrūko – kiekvienas žmonijos istorijos šimtmetis nupėduotas jų kruvinais pėdsakais. Dauge-lio pasamoneje, paminėjus žodį diktatorius, švysteli vardai dviejų didžiausių šio šimtmečio nusikaltėlių prieš visus dieviškusius ir žmogiškuosius principus: Stalinas ir Hitleris. Tuomet ne vienas pagalvoja – kaip jiems galėjo pavykti įtikinti savo tautą, kad ji tapo baisiausių nusikaltimų dalininke? Kokius pažadus vartojo, kokius žodžius kalbėjo, kad gyventojai pritarė žiauriausiam smurtui prieš savuosius ir svetimuosius, kad akiai tikėjo ir vykdė visas diktatoriaus užgaidas, tenkino jo savanaudiškus garbės troškimus norus?

Iš laiko perspektyvos žvelgiant, vis tiek neįmanoma su- prasti, kaip, sakykim anuometinės Hitlerio kalbos galėjo uždegti logišką ir santūrią vokiečių tautą, kad ji pritarė istorijoje tokių mastu nebuvusiam, nekaltų žmonių (žydų) žudymui? Arba Stalino klaidai pamišėlikas „liaudies priešų“ persekiojimas, kraujo mariose paskandinęs ne tik Rusiją, bet ir didžiąją Europos dalį, įskaitant mūsų tėvynę? Rodos, kaip tokie įvykiai galėjo pasireikšti ypač toje pasaulio dalyje, kuri save vadina civilizacija?

O vis dėlto diktatorių laikai dar nepraejo (ar kuomet jie praeis)? Galbūt ne tiek stabina, kad jie vienur kitur išskyla, bet tai, kad visuomet atranda pakankamai pasekėjų ir padlaizautojų, pasirušiusių vykdyti net nelogiškiausius jų norus. Diktatoriaus „gimimo“ procesą šiuo metu akivaizdžiausiai matome Lietuvos pašonėje – Gudijoje, kur prezidentas Aleksandras Lukašenka jau sugebėjo taip apdumti 10.4 milijonų gyventojų dydžio savo tautai akis, kad ji žengė labai pavojingą žingsnį: lapkričio 24 dieną balsavo už referendumą, suteikiantį prezidentui kone neribotą galią.

Tiesa, prieš balsavimą pasireiškė protestai, net viešos demonstracijos, tačiau jos buvo neveiksmingos. Referendumo rezultatai nustebino ne tik Vakarų pasaulį, bet ir Rusiją, nes ir Boris Jelcin rado reikalingą peršpėti gudus „išspręsti vidaus politinę krizę demokratiniu būdu”, kitaip Gudiją neturės jokios galimybės sueti į artimus ryšius su Rusija.

To ypač geidžia prez. Lukašenka, praėjusią vasarą pagaliau įgyvendinęs savo troškimą – pasirašęs glaudžios sąjungos ir bendradarbiavimo sutartį su

Danutė Bindokienė

Kaip atsiranda diktatoriai

Maskva. Žinoma, pagrindinis Rusijos rūpestis po referendumo priėmimo buvo, kad opozicija nepradėtų atvirą kovą su prezidento šalininkais. Tuomet, pagal sutartį, rusų kariuomene būtų priversta įsikišti ir palaikyti tvarką, o tai jau kvepia antrąja Čečenija.

Girdint Gudijos diktatoriaus agresyvių pasisakymus vidaus, o ypač užsienio, politikos atžvilgiu, galima tik dekotai Dievui, kad prieš pat balsavimą, t.y. lapkričio 23 d., buvo į Rusiją išvežtos paskutines branduolinių ginklų atšargos. Kas žino, ką Lukašenka būtų sumanęs, jeigu Gudijoje tebebutų tos pavojingos Sovietų Sąjungos liekanos.

Iš kur gūdai turėjo atominių ginklų? Tai dalis Sovietų Sąjungos, subyrėjusios 1991 metais, paveldos, atitekusios Gudijai, Rusijai, Ukrainai ir Kazachstanui. Pagal sutartį su Rusija, Lukašenka turėjo ginklus atiduoti iki nustatyto termino. Tas ir buvo padaryta lapkričio gale.

Diktatoriško prezidento laimėjimas Gudijoje yra sunkiai suprantamas ir dėl to, kad tas kraštas šiuo metu daugiausia ekonomiškai atsilikęs iš visų buvusių sovietijos respublikų. Nepaisant sunkios gyventojų būklės, prezidentas tvirtina, kad „nėra ko su reformomis skubėti”. Žinoma, dabar jis turi beveik neribotas teises tvarkyti, kaip patinka. Gudijos vyriausybė skelbia, kad už referendumą balsavo 70.5 proc. gyventojų, suteikęs prezidentui galią paleisti parlamentą (iš tikrųjų dabar Seimas yra tik daugiau kaip patariamasis organas), jeigu tas nesutinka su jo nuomone, pasilikti pareigos 7 metus ir dar daugybę kitų teisių. Opozicija neturi progos viešai pasireikšti, nes griežtai varžoma nepriklausoma spauda, radijas, televizija. Lukašenką vienok remia provincija, ypač vyresnieji gyventojai, kurie ji giria už tampsnį ryšių užmezgimą su Maskva, tikėdami, kad tik iš Rusijos, ne Vakarų, į Gudiją ateis visokia gerovė.

Savo ruožtu, opozicija kaltina prezidento šalininkus balsavimo rezultatu klastojimu ir įvairiais kitais nusižengimais. Niekas iš tikro nežino, kiek balsavo, kas ir už ką savo balsus atidavė, nes rinkimų komisija buvo atleista dar prieš balsavimą pradžią. Argi ne tuo keliu ejo ir tebeina visi diktatoriai? Reikia tikėtis, kad naujojo diktatoriaus žingsnius akylai stebės ir Lietuvos vyriausybė.

(Bus daugiau)

Didžiūsiuose pasaulio miestuose dažnai galima matyti ir girdėti muzikantų, kurie groja praeinančiai publikai ir tikisi iš jos pinigėlių, kad tuo būdu galėtų užsidirbti pragyvenimui. Neatsilikia ir vilniškiai – čia vienas toks „gatvinis orkestras“, linksmina praesivius vieną suilėta rugėjo šeštadienį Vilniaus miesto centre.

Nuotr. Valerijus Žadokienė

TĖVYNĖS LABUI

78

BALYS RAUGAS

Nuosirdus pasveikinimas teikė galimybę ir atviram, draugiškam pasipasakojimui. Tačiau greit supratęs netikėtų svečių nuovargį ir alkį, su motinos pagalba griebėsi ruošti užkandį. Būrio vadas papasakojo, kad tekę jiems čia ir ginklų susidurti su mažais besitraukiančių raudonarmiečių būreliais.

– Gal kiek ir rizikavom, bet laimėjome du sunkvežimėlius, du kulkosvaidžius, du rusus užkasėme senose sentikių kapinėse, o mūsų net nė vieno sužeisto. Žinote, drąsos suteikė Kauno radijo pranešimai, o pagieža susikaupė, besislapstant nuo išvežimų. Aš pats beveik dvi savaites namuose nenakvojau, – kalbėjo lingvodamas galva būrio vadas.

Šitaip besimėkčiuojant, įžengė jaunas vyras, užsirišęs baltą kaspiną ant rankovės, ir net nepasisveikinęs prabilo:

– Tik ką telefonu pranešė, kad mūsų kryptimi traukia apie dvidešimt sunkvežimių su žaliakapišiais pasieniečiais. Mano kaimynai jau su ginklais prie kelio.

– Pranešk kitiems, o mes skubame. Beje, pasakyk visiems, kad turime tikrą vadą – leitenantą!

Palikę užkandžius, iškubėjo prie vieškelio, kur jau laukė būrelis baltaraičių. Būrio vadui pristatius leite-

nantą Raugą, šis su šaulių vadu nuėjo į aukštumėlę, iš kurios uupo matoma apie pusantro kilometro atviro kelio. O užpakalyje pašlaitė su šlapia kimsyne, siekiantia ešerėlių. Leitenantas greit sumetė vietovės nedėkingumą ir, vertindamas priešo persvarą kiekybe bei ginkluote, kai normaliai pasieniečių sunkvežimis turi du kulkosvaidžius, o kiekvienas žaliakapis turi ir asmeninį ginklą, suabejojo planuojamo susirėmimo prasme. Bekalbant toluomoje pasirodė ir pirmieji sunkvežimiai. Per žiūronus aiškiai matė kulkosvaidžius ir šautuvus. Sprendimas aiškus: nerizikuoti! Saugoti savo gyvybes, slėptis toliau nuo kelio.

Šaulių būrio vadas šį sprendimą priėmė su ramiu „reikia sutikti“, bet vėliau iš poros šaulių pasigirdo „pražiopojom gerą progą išgyti keletą sunkvežimių”.

– Ar nebūtų skaudu laidoti keletą savo draugų? – į tą apgailėstą atsiliepė klausimu leitenantas. – Pagaliau mūsų ir vienas brangesnis už jų dvidešimtį.

Radijo pranešimai iš Kauno skelbė apie visoje Lietuvoje šaulių būrių atgijimą, apie spontanišką sukilimą ir valdčių bei apakrčių apvalymą nuo komunistinio elemento. Kartoją žinią apie lietuvių karių maištą daliniuose ir jų masinį pasitraukimą iš žygiuojančio Rusijos gilumo 29 teritorinio korpuso. Jau tūkstantieji iš Varenos poligono susirinko į kareivines ir organizuojasi lietuvių batalionai. Skelbė grįžusių ir užsiregistravusių karininkų pavardes. Tačiau pranešimai įspėjo nesileisti į rizikingas kovas su besitraukiančiais

raudonaisiais. Iš netoliese esančios Pabradės atėjo žinia, kad šimtai lietuvių karių stabtelė čia ir nedelsdami traukia į Vilnių. Dalis pasuka į tėviškes aplankyti savųjų.

– Ką mums daryti? – paklausė leitenantą Raugą apsupe vyrai.

– Ką daryti? – į klausimą atsiliepė klausimu. – Mes privalome susirinkti Vilniuje, tačiau rūpi ir savieji, šeimos. Mano tėviškėje prie Dusėtų atostogauja žmona su naujagimiu sūneliu. Iki tėviškes iš čia apie 60 kilometrų. Aplankysiu nežinančius mano likimo, o tada į Vilnių. Kai pasakiau, ką aš galvoju, gal bus lengviau ir jums padaryti sprendimą.

Visi nutarė pirmiausia aplankyti savuosius ir gerai nusiteikę nuėjo į klojimą nakties poilsiui ant kvepiančio šieno.

Iš miego pažadino šeiminingas išgastingas šauksmas:

– Ateina bolševikų pulkas!

Vyrai, pašokę iš guolio, pro pastogės plyšį aiškiai išvydo toluomoje nuo kalvos vieskelių į Riešutėnus artėjančią ilgą raudonarmiečių vorą.

– Klojime likti pavojinga, – tvirtai pareiškė šaulių vadas, – geriausia vieta paežerės kimsynė. Tankūs krūmai. Arba nešdintis į mišką.

Iš kolegų, pergyvenusių praėjusio karo įvykius Vilniuje, pasakojimų susidarė įspūdis, kad vokiečiai yra pirmojo okupanto pakaitalas. Pirmomis karo dienomis

lietuvių karių santykiai su vokiečiais buvo draugiški, jie netrukė mūsų dalinių atkūrimui, tačiau nuotaikos greit pasikeitė. Mes žinojome, kad mums reikalingi kariniai daliniai vidaus – miestų, kaimų bei žmonių apsaugai, bet labai neaišku, ar šitaip bus. Ltn. Abraitis papasakojo paties išgyventą atvejį:

– Birželio 29 d. mano kuopai buvo įsakyta suteikti pagalbą besitraukiančių raudonarmiečių apsuptam prie Onušio, maždaug už 45 km, 184 divizijos lietuvių daliniui. Vakare sėdome į autobusus. Prie Vilnelės tilto iš vakarinės Neries pusės ir iš Žygmanto gatvės namų pradėjo ir mus šaudyti. Staigmena! Ar veltis čia į kautynes? Gedimino kalno apėdėje buvo apstipjęs vokiečių motorizuotas dalinis. Iš ten išlėkęs budintis karininkas sutiko „halt!” Mūsų kuopos vadas kpt. Kubiliūnas pristatė tam karininkui, pasiaiškindamas apie jam pavestą, su vokiečių karo lauko komendantūros prietarimu, uždavinį. Tuo metu staiga pasigirdo automatinių pabūklų garsai, į mūsų dalinį apšaudančius ugnies taškus. Vokiečių karininkas, ilgai negalvodamas, apsisprendė mūsų nenaudai: įsakė visiems sueti į kareivinių kiemą. Aš, tai išgirdęs, nedelsdamas savo būrį su sunkiaisiais kulkosvaidžiais grąžinau į kareivines. Pralaidęs naktį su savo vyrais, ryte nusprendžiau ieškoti savo vado kpt. Kubiliūno. Mane sulaukė ir uždarė Gedimino kalno papėdėje esančiose kareivinėse su kitais karininkais.

PASIKALBĖJIMAS SU KUNIGU LEONU ZAREMBA

Kiekvienais metais, buvęs ilgametis Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kapelionas kun. Leonas Zaremba, pas mus sugrįžta mėnesiui atostogų iš Lietuvos. Per tą laiką jis pavaduoja esantį kapelioną, išleidamas jį atostogų ir pabendrauja su parapijiečiais. Jiems jis visados yra laukiamas ir mielas svečias. Parapijiečiai buvo pamilę kunigą už jo mielą šypseną, už jo ramybę dvelkiančią vidinę šilumą bei jo svarius pamokslus.

Kunigas Leonas Zaremba sutiko „Draugo“ skaitytojams papasakoti apie Kauno kunigų seminariją, kurioje jau keletą metų profesoriauja.

— Prieš kiek metų Jūs buvote iškviestas į Kauno kunigų seminariją profesoriauti?

— Į šias pareigas buvau paskirtas prieš ketverius metus ir dabar jau važiuosiu pradėti penktuosius mokslo metus. Aš seminarijoje esu vadinamas dvasios tėvu, nors dėstau joje ir kitus dalykus. Taip pat skaitau paskaitas ir universitete. Visados man buvo sakoma, kad esu skiriamas vieneriems

metams. Nežinau kiek ilgai tą darbą man teks dirbti. Mane šiam darbui skirti reikėjo dviejų viršininkų, t.y. kardinolo ir mano provincijolo, kadangi esu jezuitas, o ateisti iš tų pareigų — užtenka bet kurio vieno. Tokia yra tvarka.

— Kokia Jums pačiam pasirodė seminarija, t.y. ar kaip tvirtais pagrindais pastatyta institucija, ar vos tik bepradedanti žengti pirmuosius žingsnius?

— Taip. Ji nebuvo uždaryta. Tai buvo vienintelė seminarija, kuri veikė rusų okupacijos metais. Tik joje buvo labai sumažintas auklėtinių skaičius. Buvo palikta tik 20 ar 30 alumnų visai Lietuvai, tai buvo labai mažas skaičius. Dabar jau gavau žinutę, kad šiais metais, liepos antrąją dieną, i seminariją stojo virš trisdešimtys kandidatų ir 31 alumnas buvo priimtas į I kursą. Kandidatai į ją yra nukreipiami iš 4-rių vyskupijų: Kauno arkivyskupijos, Panevėžio, Kaišiadorių ir Vilniaus. Telsiai jau turi savo pilną ir atskirą seminariją. Vilniaus Kunigų seminarija kasmet lipa laipteliais į viršų ir iki pilnos jiems dar trūksta 2-ju metų. Tad šiuo metu vilniečiai dar studijuoja Kaune.

— Pradžioje sunkumų, be abejo, buvo. Su kokiais sunkumais daugiausia teko Jums susidurti?

— Pirmiausia tai, kad seminarija neturėjo geros bibliotekos. Okupacijos metais ji visiškai buvo sunaikinta. O ji buvo pati geriausia visame Pabaltijyje, gal tik Lenkijoje buvo geresnė. Nkgos buvo naikinamos, deginamos. Kai kurias patys alumnai ar profesorai dar spejo išgelbėti nuo ugnies. Taip pat jie visiškai negaudavo naujų papildymų. Visa naujoji teologija, pažanga, t.y. šios laikų pasiekdavo seminarijos. Pasiekdavo ji kai kuriuos vyskupus, vyskupams sovietų valdžia leisdavo gauti knygų, o niekas kitas jokių knygų negaudavo. Tai apie kokią pažangą galima kalbėti, kai trūksta naujausių knygų? Po Vatikano

Kauno Kunigų seminarijos kiemelis.

Nuotr. Juozo Polio

susirinkimo teologija yra padariusi dideles pažangas: šv. rašto studijose, liturgijoje, patristikoje, o seminarija visai neturėjo apie tai knygų. Aš visados, kiek kartu važiuodavau, tai pas mane būdavo vienas lagaminas asmeninių daiktų, o kitas — knygų. Taip susikrovęs ir dabar važiuosiu. Kita sunkumą teko išgyventi, tai grynai fizinis. Kaip kad, pvz. pagal sovietų sistemą yra šildomas bendras katilas ir jei kur nors sustoja veikti koks vamzdis, tai sugriūna dalis sistemos. Pirmaisiais metais dar jautėsi sovietų blokada. Del šilumos trūkumo viskas sustojdavo veikti. Taip pat labai trūko vaistų. Ačiū Dievui, kad man Dievas davė sveikatos ir viską iškenčiau. Tai tokie sunkumai, su kuriais susidūriau iš karto.

— Jau po tiek metų tęjote tikrą vėžes. Kokius laimėjimų pasiekė Kauno Kunigų seminarija?

— Seminarija atgavo daugiau patalpų. Dalis seminarijos anksčiau buvo atiduota medicinos mokyklai, tai dabar jas atgavo, bet labai buvo nusiaubta. Tie rūmai yra atiduoti tėvams pranciškonams, nes iš tikrųjų jie pirmieji ir statė tuos rūmus. Aš pats juose pradėjau studijuoti. Atidavė jiems ir Sv. Jurgio bažnyčią, tačiau iš jos yra likęs tik kevalas. Visiškai sunaikinta iš vidaus: altoriai, sienos, grindys. Dar ačiū Dievui, sovietų valdžia buvo užėjusi tik naują stogą, nes kitaip ji visiškai būtų sugriuvusi, tačiau jo beveik baiktai nelaiko ir reikia kapitalinio remonto. Kaip tėvams pranciškonams pavyks atstatyti tą bažnyčią — nežinau. Vieną pastatų dalį jie atnaujino ir ten jau gyvena jų alumnai. Mūsų dabartiniai seminarijos rūmai yra nepritaikyti seminarijai. Pats pastatas yra keturių aukštų. Juose yra biblioteka, auditorijų salė, apgyvendinta dalis alumnų ir ten gyvena profesorai. Kita dalis alumnų gyvena priestateliuose, tad toks išsibastymas yra labai nepatogus. Netgi valgykla visų kartu nesutalpina ir visi sueiname į ją dalimis. Toks visų išsibastymas neleidžia mums pabend-

rauti. Sueina visi tikslai į didžiąją salę konferencijų metu arba tikslai į bažnyčią. Ir tas seminarijai yra kliūtis. Taip pat seminarijai trūksta paskaitoms patalpų. Netgi viena bažnyčios dalis yra atskirta ir ten padaryta auditorija. O vis dėlto seminarijoje yra šeši kursai, tai turėtų būti bent šešios auditorijos, juk kursų negalima sujungti — jie turi veikti atskirai. Patalpų klausimas liko neišspręstas. Turju pasakyti, kad dabartinis Kauno arkivyskupas, Sigitas Tamkevičius, šia tema turi aiškesnį planą. Vienas iš jų — tai praplėsti valgyklą, kad jau bent kartu visi galėtų valgyti, kad būtų daugiau šeimos dvasios tarp alumnų ir profesorų. Reikia, kad mes tą pajusime ne tik maldoje, bažnyčioje, bet ir šiaip, kad gyvenime jautysime tokią sąveiką. Tai aš tikiu, kad dabartinis arkivyskupas žino, kaip viską išspręsti, kaip pirmos svarbos dalykus.

— Ar daug yra stojančiųjų ir ar tarp jų yra konkursas?

— Stojantieji egzaminai yra, bet konkursų nėra. Pernai mokslo metus pradėjo 180 alumnų. Alumnų skaičiumi mus pralenkia tik Lenkija ir Indija. Stojantieji turi gauti iš savo vyskupijų nukreipimus, turi pateikti baigto mokslo pažymą, autobiografiją, sveikatos pažymėjimą, klebono liudijimą ir asmenišką prašymą būti priimtam. Jeigu įstoja į I kursą 40-50%, tai yra normalu. Vieni supranta, kad pasirinko ne tą kelią, kiti neįstoja dėl sveikatos sutrikimų, tretį — dėl gabumų stokos ar pažangumo. Tai jiems pasiūloma grįžti į namus ir sustiprėti fiziškai ar pasispausti moksloose. Alumnams stipendijos nėra mokamos. Pats mokslas seminarijoje trunka šešis metus. Seminarijos išlaikymas priklauso vyskupijoms, t.y. diecezijoms. Kiekviena vyskupija išlaiko savo pasiūstus kandidatus. Į čia įeina: maistas, patalpų komunalinės paslaugos, profesorų algos, kurios yra tiksliai simboliškos ir visos kitos išlaidos. Turtingesnė vyskupija gali pasiūsti daugiau kandidatų, nes ji yra pajėgesnė juos išlaikyti.

— Ar dėstoma lotynų kalba?

— Lotynų kalba yra dėstoma. Kunigų brevijoriai jau Lietuvoje yra išversti, bet dar jie nėra išleisti, tai daugumas kunigų dar skaito juos lotyniškai. Tačiau jau atsiranda tokių, kurie sugeba skaityti vokiečių, italų, lenkų kalbomis. Aš pats ji skaitau trimis kalbomis: anglų, lotynų ir ispanų kalbomis. Anglų kalbos vertimai yra aiškesni, negu lotynų kalbos, tu periodinių ciceroninių sakinių.

— Be teologijos pagrindų, kas dar dėstoma seminarijoje?

— Pirmą pirmiausia yra dėstoma 2-juis metais filosofija, ji yra išties dėstoma per 4 semestrus.

Tai yra labai sunkus kursas ir alumnai jį rimtai studijuoja. Pagrindė studijuoja taip vadinamą aristotelinę tomistinę filosofiją — filosofijos istoriją. Vienas iš jos dėstytojų yra kunigas Jonas Jūraitis iš Šveicarijos. Jis labai puikiai ją dėsto ir yra mėgiamas visų alumnų. Jis dar dėsto tą kursą ir universitete. Alumnai dar yra supažindinami su dabartinės filosofijos pagrindais. Paskui yra mokoma kalbų. Dabar pagal visus Lietuvos universitetų statusus, yra priimta, kad anglų kalbos žinojimas yra būtinas, tai seminarijoje jį skiriama daug dėmesio. Laisvai dar gali klausytis prancūziškai, kai kurie lenkiškai ir vokiškai. Italų kalba nėra dėstoma, bet kai kas ją studijuoja. Dar alumnai turi giedojimo kursą ir net etiketo kursą yra dėstomas pirmiaisiais metais. Tad seminarija turi naudingų kursų.

Seminarijoje dauguma profesoriauja Lietuvos profesorai. Užsienio profesorų yra tik 3 ar 4. Dar seminarija mokslo metų begyje pakviečia kokiam specialiam kursui papildomus profesorius iš Vokietijos ar Lenkijos. Jie dėsto daugiausia vokiškai ar angliškai su vertėju. Pernai tiek seminarijoje, tiek universitete vienas lenkas profesorius anglų kalba dėstė kursą, bet jau be vertėjo, nes galvojama, kad aukštesniojo kurso studentas turi jau būti pajėgus suprasti anglų kalbą.

— Ar nebaugina įvairių sektų ir religijų veržimasis į Lietuvą?

— Tam tikra prasme baugina. Yra negeras dalykas, bet jis turėtų būti irgi kaip dvasišnis kardas. Kai kam turėtų būti kaip paraginimas atlikti geriau savo pareigas. Kitos religijos ar sektos plinta, nes gal žmonės nėra per daug informuoti, katekizuoti, evangelizuoti, tai tada, žinoma, tokios svetimos religijos sužavė žmones. Dar daugiau, kai jie teikia jiems didelę materialinę pagalbą. Mažumų religijos, kaip liuteronų, evangelikų, tai jie daugumoje yra neutralios arba draugiškos religijos. Jų kunigai net būna oficialiai kviečiami į Katalikų bažnyčios svarbesnius renginius.

— Kuo motyvuojate tai, kad didelė Lietuvos jaunimo dalis yra religinga. Jie juk buvo augę okupacijos metais ir buvo skiepijama ateizmo dvasia?

— Iš šito mes kaip tikslai ir matome, kaip negiliai ateizmo skiepijamas buvo įleidęs savo šaknis arba visai jų neįleidęs. Reikia, kad žmonės daugumoje tuo tik dangstėsi: ar darbo sumetimais, ar dėl kitų priežasčių, ir jų tas tikėjimo išpažinimas buvo užslėptas, vidinis. Dabar jis pasireiškia, ir tai yra girtina.

— Tad, mielas kunige, ačiū Jums už pasikalbėjimą, linkiu sėkmingos kelionės ir sėkmingų mokslo metų!

Kalbėjosi Nijolė Nausėdienė

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLS
3208½ West 98th Street
Tel. (708) 424-8884
(312) 561-9884 •

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jarkauskas, tel. 764-988-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-8824

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 506-5050
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterinį FAX pagalbą
• Nuosavybės įkainavimas vertus
• Perkama ir parduodama namas
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

Gydytojų kabinetams ir raštinėms reikalinga valytoja šiek tiek suprantanti angliškai. 8 val. darbas, valandos susitarus. Skambinti Gelyn, 773-445-9898.

LAISVĖ FONDAS Lietuviškai Kultūrai Ugdyti Leidiniai

Vytautas Volertas — ANGELAMS VEDANT, VELNIAMS PAINOJANT. Atsiminimai. 206 psl.	\$8.00
Jonas Mikelininkas — NORS NEŠVIETĖ LAIMĖJIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs JLF rezistencinio romano premiją.	\$8.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE I tomas. Raštai 1993	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO DOKUMENTAI III tomas. Raštai 1996 — 647 psl.	\$10.00
Lukša-Daumantas — LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus — EVOLIUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. 1988	\$6.00
Antanas Paškus — ASMENYBĖ IR RELIGIJA. Antanas Paškus — SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus — ŽMOGAUS MEILĖS. 1995 Juozas Brazaitis — RAŠTAI. II, III, IV, V, VI t. po \$15.00. Visi (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00
Vidmantas Valušaitis — ŽYGIO DRAUGAS — Lietuviška publicistika — Agimimo/Sąjūdžio laikotarpis — Kaunas 1996 — 515 psl.	\$20.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba: LAISVĖ FONDO c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln. ORLAND PK IL 60462. USA. Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUTEMOS

1938-1940

Kazys Štira

Atsiminimai ir dokumentai

Leidėjo žodyje Tomas Remekis, Ph.D. rašo: „Autorius prisiminimus rašė remdamasis išsugautois dokumentais, kuriuos išleisti ir paslėpti po išvykimo iš Lietuvos atostovėjęs Berlyne“. Šio didžiulio veikalio išleidimą parėmė Akademine skautijos leidykla Chicagoje. Leidykla „Lietuvos kronika“ — AB „Vilpa“ Chicago-Vilnius 1996, didelio formato, 486 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV — \$28.00
P.S. Illinois gyventojai dar pridėdavo valstybės mokesčio 8.75% (\$1.75).

Užsakymus siųskite „Draugo“ adresu.

LIETUVIŲ TAUTOS SOVIETINIS NAIKINIMAS

Arvydas Anušauskas

Pratarmėje rašoma: „Tai, kas pasakojama šioje knygoje, yra pagrįsta Lietuvoje ir Rusijoje rasta archyvineis dokumentais, liudytojų prisiminimais ir naujausiomis mokslo studijomis“.

Išleido Lietuvių tautinis kultūros fondas, Chicago 1996; 494 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$18.48.

P.S. Illinois gyventojai dar pridėdavo valstybės mokesčio 8.75% (\$1.32). Užsakymus siųskite „Draugo“ adresu.

Kun. Leonas Zaremba, SJ

metams. Nežinau kiek ilgai tą darbą man teks dirbti. Mane šiam darbui skirti reikėjo dviejų viršininkų, t.y. kardinolo ir mano provincijolo, kadangi esu jezuitas, o ateisti iš tų pareigų — užtenka bet kurio vieno. Tokia yra tvarka.

— Kada ir kas pastatė Kauno kunigų seminariją?

— Kiek aš žinau ten buvo pastatyti du vienuolynai ir tiksliai jų statymo datos aš nežinau. Juos statė tėvai pranciškonai. Lietuvoje žinomi kaip bernardinai. Tai buvo vyrų vienuolynas, kuriam priklausė Sv. Jurgio bažnyčia. Vėliau šalia buvo pastatyta vienuolių seselių pranciškiečių vienuolynas, kuriame buvo pastatyta Sv. Trejybės bažnyčia, kuria ir dabar naudojasi seminarija. Esu girdėjęs, kad i tą vienuolyną buvo įstojusi Masalskytė, t.y. garsią Masalskių gimines narė. Tai Masalskis pastatė vienuolynui dar

Kauno Tarpdiecizinės kunigų seminarijos auklėtiniai, pasirodę kunigystės įšventinimui.

VAIKUČIAI IEŠKO VILTIES SPINDULIUKŲ

Šiandien populiarijū laišku skyrelį užleidžiame daug svarbesniam tikslui, negu net mūsų skaitytojų nuomonės bei pasisakymai. Artinasi Kalėdos, planuojame dovanas savo artimiesiems. O ką padovanosime naujagimiui Jėzui? Juk Jam nepirksime žaislų ar drabužėlių, ar kitokių žemiškų niekučių. Laimė, kad pats Išganytojas mums pasako, kokios dovanos labiausiai iš žmonių trokšta: „Ką padarėte vienam iš šių mažutėlių, man padarėte...“

Tie mažutėliai – tai našlaitė, vaikučiai be globos, išsirusių šeimų, niekam nereikalingi. Argi gali būti geresnė dovana ir Jėzui, ir Lietuvai, ir šioms nelaimingoms vaikučiams, kaip ištiesta dosni, mylinti ranka? Neseniai spausdino pluoštelį nuotraukų iš „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio renkamos kartotekos. Norime tikėti, kad „Saulutė“ susilaukė gausaus skaitytojų dėmesio ir jau visi tie vaikučiai surado globėjus Amerikoje. Šiandien šiame puslapyje matote vaikučius, kuriems globėjų ieško „Lietuvos Našlaičių globos komitetas“. Pažvelkite į tuos jaunus, viltingus veidus, nepalikite jų be paramos – juk tai Lietuvos ateitis.

Kaip ir anksčiau, pateikiame tik pagrindines žinias apie vaiką, o daugiau informaciją galite gauti LNGK įstaigoje, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655, fax 773-436-6909.

Dėvynerių metų našlaitis. Mėgsta skaityti. Ramus, malonus. Jį globoja visai svetima moteris.

Keturiolikos metų našlaitė, kurią augina svetimi žmonės.

Jis septynerių metų. Tėvas miręs, motina kažin kur dingusi. Berniuką augina visai svetima moteris.

Šis našlaitelis yra devynerių metų. Močiutei mirus, ji augina visai svetimi žmonės.

Du broliai – 6 ir 9 metų amžiaus, o sesutė – 12 metų. Tėvai išsiskyrę, paliko vaikus ir dingo be žinios. Vaikučius augina našlė, pati turinti du sūnus, kurių vienas yra klierikas.

Ketverių metų Dariukas iš Šiaulių rajono. Jis yra našlaitis, kurį augina močiutė. Nelengva moteriškai, bet ji nuosirdžiai stengiasi Dariukui padėti.

Ji mėgsta skaityti, dainuoti, yra 16 metų mažiau. Augina svetima moteris, nes jaunuolė yra našlaitė.

Penkerių metų berniukas, kurį augina močiutė. Tėvas miręs, niekas nežino, kur yra motina.

Septynerių metų mergytė. Mėgsta piešti. Motina mirusi. Tėvas – nežinia kur, galbūt taip pat miręs. Mergytę augina močiutė.

Ši mergytė yra ketverių metų, tėvų visiškai apleista. Augina pensininkė močiutė, iš niekur negaunanti pagalbos.

• 1755 m. lapkričio 1 d. žemės drebėjimo metu Lisabonoje, Portugalijoje, žuvo daugiau kaip 30,000 žmonių.

Dr. Albina Prunskienė, kurios rūpesčiu yra įkurtas „Lietuvos Našlaičių globos komitetas“, veikiantis prie JAV LB Socialinių reikalų tarybos, kurios širdis ir siela yra darbščioji Birutė Jasaitienė (jos dėka gavome ir šias našlaitėlių nuotraukas).

Jūrų vyresniam skautininkui

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

mirus, jo žmoną MARYTĘ, dukras – JŪRATĘ, MILDĄ, VIDĄ ir jų šeimas, brolį VYTAUTĄ KUPCIKEVIČIŲ ir šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jūrų skautininkų „Grandis“ ir „Nerijos“ jūrų šaučių tunto sesės ir vadija

Partizanų Fondul Aukojo:

\$1,000 Lithuanian National Hall Inc.
\$500.00 American Lithuanian National Center.
\$200.00 Algirdas ir Danutė Basiuliai, Aldona ir Vytautas Mauručiai.
\$100.00 J. Ardys, Elzė ir Jonas Indriūnai, Lucy Kikilas, Lithuanian Credit Union Calif., Vitalis Umbrasas, Dalia ir Algimantas Urbutis.
\$50.00 Dalia ir Rimantas Bitėnai, Jonas Bortkevičius, A. L. Čepulis, A. D. Gerūnai, Raymond Gaudis, Jadvyga ir Petras Gruodžiai, John A. Kasis, Henrikas Laucius, G. G. Sakevičiai.
\$30.00 Vytautas Grauzinis, Albinas Kraščiūnas. Tadas Rūta, Aleksandras Špokas.
\$25.00 Frank Janulis, Petras Raciukaitis, kun. Antanas Rubšys, Janina Simutienė, Jonas Steimokas, Narimantas V. Udrys.
\$20.00 V. Abromaitis, Edvard W. Baranauskas, Juozas Gailevičius, Tadas Varanka, Antanas Zailskas.
\$15.00 Stasė E. Semėnas.
\$10.00 Albert E. Balionis, Vytautas ir Izabelė Zmuidzinai.
Lietuvos Partizanų Globos fondo komitetas dėkoja visiems aukotojams. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius prašome rašyti L.P.G. Fund, Acct #663777 ir pasiųsti Standard Federal Bank, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632.

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. gruodžio mėn. 10 d.

5

A.†A. ADOLFAS BUTKUS

Mirė gruodžio 7 d., sulaukęs 90 metų. Mirtis atėjo Mission Viejo, CA, kur gyveno arti 24 metų. Atvažiavo į Čikagą 1949 m.

Gimė Lietuvoje, Kedainių apskrityje ir gyveno Kaune. Laidotuvės įvyko antradienį, gruodžio 10 d. Šv. Kilian bažnyčioje. Velionis buvo palaidotas El Toro, CA kapinėse.

Nuliūdę liko: žmona Nina, dukra Rita, brolis Henrikas, žentas Jurgis Juškaitis, anūakai Gregis, Andrea ir Andrius.

A.†A. URŠULĖ NACIENĖ Strečkytė

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1996 m. gruodžio 7 d., 12:30 val. ryto, sulaukusi 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Pamargių kaime. Amerikoje išgyveno 36 m.

Nuliūdę liko: sūnus Armando Nacius ir marta Anna. Velionė buvo žmona a.a. Kazimiero.

Laidotuvės privačios. Velionės palaikai bus palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gruodžio 10 d.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Uršulę maldoje.

Nuliūdę: sūnus ir marta.

A.†A. LEOPOLDAS KUPCIKEVIČIUS

Gyveno Chicagoje, Garfield Ridge apylinkėje.

Mirė 1996 m. gruodžio 8 d., 4:20 val. ryto, sulaukęs 71 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: žmona Marytė Tamošiūtė, dukros: Jūratė Holtaway, žentas John, anūkes Jennifer ir Laura; Milda Arlauskienė, žentas Robertas, anūakai Robertukas ir Kristina; Vida Paškie, žentas Rolandas; brolis Vytautas su žmona Virginija ir jų vaikai: Rita Rackmil, vyras Chuck, Algirdas, žmona Yolanda ir vaikai Steven ir Joseph; taip pat kiti gimines Amerikoje, Lietuvoje, Anglijoje ir Australijoje.

Priklausė Lietuvių Skautų Sąjungai.

Velionis pašarvotas antradienį, gruodžio 10 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas antradienį 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 11 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti LSS „Nerijai“.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: žmona, dukros, žentai, anūakai, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 1-800-994-7600.

A.†A. SŪNUI ARŪNUI

mirus, užjaučiame liūdinčius DANUTĘ ir LEONĄ PETRONIUS.

Stasio Butkaus šaulių klp. valdyba

A.†A. KAZIMIERUI KIAUNEI

mirus, reiškiam giliausią užuojautą žmonai EMILIJAI ir dukrai dr. VIRGINIJAI OFFEL.

Danutė Tonkūnienė, Janina Rukšienė ir klasės draugė Angelė

A.†A. AURELIJAI PAUKŠTELIENEI

mirus, jos tėvui BRONIUI JARUI, vyrui VYTAUTUI, dukroms VITAI, LYNAI, TINAI, anūkui ALEKSANDRUI ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

Indrė ir Vytas Šemogai
Genovaitė ir Tadas Baužai

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų 1997 Metų

Visiems tautiečiams ir visiems Lietuvių Tautinių Kapinių
sklųpų savininkams linki

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ - DIREKTORIAI:

Pirmininkas Julius R. Kuzas, vicepirm. Grožvydas Lazauskas,
sekr. Motiejus Batutis, išd. Robert Sebastian, direktoriai:
Peter Dapser, dr. Vytautas Jankus, Vytautas Yotka,
Emma Petraitis, Hildė Kuzas, Rūta Simėnas.
Administratorius - Saulius Balsys.

Kapinės įsteigtos 1911 metais

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS
8201 South Kean Avenue
Justice, Illinois 60458-1720

TRANSPAK - naujose patalpose,
naujas adresas ir telefonas.

4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel.: 773-838-1050

Dar nevėlu užsakyti maisto
siuntinius Kalėdoms per Transpak,
jei užsakysite iki gruodžio 14 d.

Pinigų pervedimas į Lietuvą su 20%
nuolaida. Ši Kalėdinė nuolaida
galioja iki gruodžio 18 d.

Daugelis patenkinų klientų pakartotinai kasmet
siūnčia Transpak paruoštas aukštos kokybės
siuntas, ypatingai švenčių proga.

Naujų patalpų atidarymo proga prailgintos
darbo valandos iki 7 val. vakaro nuo kito
pirmadienio, gruodžio 9 d.

Mūsų atstovybė Lietuvoje:
Vilnius: 26-28-27, 26-24-27

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prisimenant genialiosios pianistės Muzos Rubackytės viešnagę Čikagoje lapkričio 10 d. Iš kairės: Lietuvių fondo įstaigos reikalų vedėja Ale Razmienė, LKS draugijos ir LF patikėtinių tarybos pirm. dr. Antanas Razma ir Mūza Rubackytė.

Dėmesio, dėmesio FSS Čikagos skyriaus filisteriai! Kalėdinė sueiga, numatyta gruodžio 20 d., del PLC ruošiamų kūčių, kurios įvyks tą patią dieną, nukeliama į 1997 m. sausio 10 d. 7:30 v.v. PLC Bočių menėje, Lemont, IL. Pabendrausime, pasivašinsime skaniais šaltais užkandžiais. Laukiame visų! **Rezervacijoms skambinkite fil. R. Kaveckaitę 708-499-0687.**

„Seklyčioje“ tradicinės Kūčios ruošiamos gruodžio 23 d., pirmadienį, 4 val. p.p. Prašome registruotis iš anksto, asmeniškai ar telefonu 773-476-2655.

Halina Plaušnaitienė, Genė Ankinė – abi čekietės – „Draugo“ knygyne užsisakė leidinių už stambesnes sumas. Esame dėkingi už dėmesį spausdintam lietuviškam žodžiui ir už paramą knygynėliui. Artėja Kalėdos – geriausia dovana yra lietuviška knyga. Pasinaudokite mūsų knygynėlio paslaugomis.

„Labdaros vakaras“ įvyks gruodžio 14 d., 6:30 v.v., „Seklyčioje“. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Visi esate kviečiami ir visi laukiami. Rengia LB Socialinė taryba.

Dail. Lino Liandsbergio kūrybinių parodų atidarymas bus gruodžio 13 d., 7:30 v.v., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Visi, besidomintieji Lietuvoje vykstančia meno raida, esate kviečiami šią parodą aplankyti.

x Per „Saulutę“, Lietuvos vaikų globos būrelį, konkretų vaiką galima paremti aukojant \$20 per mėnesį, sumokant iš karto ar dalimis. „Saulutė“ dėkoja paėmusiems remti arba tęsti paramą konkrečiam vaikui: Aldona Ješmantienė \$240, anoniminiai \$240, Genovaitė Algis Vosylaitis \$240, Genovaitė ir dr. Vytautas Kulikauskai \$240, Laura Kriauciūnas \$240, Clevelando LB Soc. sk. (Ona Šilėnienė) \$120, tėsia berniuko parama ir paėmė remti mergaitę. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, Tel. (847) 537-7949, TAX ID #36-3003339. (sk)

x Tik už 5 dol. jūsų gimnės, draugai Lietuvoje gales gauti kalėdinę dovaną – Vytauto Volerto knygą „Angelams vedant, vėliniams painiojant“. Užsakykite ją pas **Alfonso Pargauską, 8908 Butterfield Ln., Orland Park, IL 60462**. Knyga kartu su šventiniu sveikinu bus pasiųsta jūsų nurodytu adresu tiesiai iš spaustuves sandėlio Lietuvoje. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

EUGENIJUS IGNATAVIČIUS

Gimė 1953 m. Užraguvių kaime, Raseinių apskr. Mokėsi Šilutės vidurinėje mokykloje. 1953 m. baigiamojoje klasėje buvo suimtas ir tais pačiais metais už antisovietinio turinio pirmuosius eilėraščius baigiamojoje klasėje nuteistas 10 metų ikalinimo pagal garsųjį 58 straipsnį.

Iškalejęs Sibire 2 metus, Chruščiovo atšilimo metu paleistas. Grįžo į Lietuvą ir tęsė mokslą. 1960 m. Lietuvos konservatorijoje baigė teatrinių fakultetą ir įgijo dramos aktorius specialybę. 1973 m. baigė Maskvos Gorkio vardo literatūros institutą aukštuosius literatūros kursus.

Devintoje klasėje pradėjo rašyti eilėraščius, straipsnius, o literatūrinę kūrybą pradėjo 1959 m.

Yra parašęs 5 novelių rinkinius, scenarijų apie M. K. Čiurlionį, keletą inscenizacijų bei pjesių dramos ir lėlių teatrui, keletą vienveiksmių pjesių, tris scenarijus dokumentiniams filmams: „Lietuvos pajūris“ (apie pajūrio kautynes), „Garbaldžio tyla“ (apie 1946 m. Alytų NKVD nukankintą pedagogą, poetą, ateitininką Konstantiną Bajerį), „Ketvirtasis prezidentas“ (apie partizanų vadą kpt. Joną Žemaitį).

Baigęs aukštuosius mokslus, dirbo įvairiose kultūros, meno ir spaudos įstaigose. Dažnai teko keisti darbą, nes visą laiką sovietų saugumo buvo persekijamas ir aukštesnes pareigas neįsileidžiamas.

Nuo 1996 m. rugsėjo 1 d. neteko darbo, tad daugiau laiko skiria publicistikai ir visuomenei veiklai, o šiuo Seimo rinkimų metu dalyvavo ir politinėje kampanijoje už Tėvynės sąjungą (konservatorius).

Eugenijus Ignatavičius, kartu su aktore Olita Dautartaitė, skaitys savo kūrybą literatūros popietėje, kuri įvyks gruodžio 15 d., sekmadienį, Jaunimo centro kavinėje 3 val. p.p. Visuomenė nuosirdžiai kviečia atsilankyti „Draugo“ rėmėjai.

Audronė Gaiziūnienė.

Ričardas Sokas.

DOVANA

Smulkioms snagėms nepailsamai dengiant žemę, aušo gruodžio pirmosios rytas. Tai pirmasis Advento sekmadienis.

Ne tik žmonės, bet ir gamta ruošėsi didžiajai šeimoms šventei – Kalėdoms. Ruošėsi Jėzaus gimimui, ruošėsi priimti Dievo Sūnų, kurio žemiška kelionė nebuvo skirta būti lengva. Iš jo mokėmės gyventi, iš jo mokėmės numirti. Jis parodė, kaip atleisti, užjausti, dalintis...

O gyvenimo kelionę palengvinti varganiams Lietuvos vaikams, „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, Lietuvių dailės muziejuje Lemonte suruošė tradicinį koncertą, šiais metais pavadintą „Lyrika“. Dailiais užkandžiais, kavute ir vyneliu bei muzikos ir poezijos valandėle buvo vaisinami susirinkę geradariai, iš kurių nebuvo prašoma šimtinių, bet jų paliktos aukos padės įrengti Vilniaus laikinuosius vaikų globos namus Žirmūnų gatvėje.

Sunkią Lietuvos vaikų dalį itin užjautė „Krantų“ nariai, t.y. neseniai iš Lietuvos atvykę, kurie dėkojo už labdaros koncertą ir žadėjo toliau „Saulutės“ pastangas paremti.

Koncerto programą, su viena išimtimi, atliko mums žinomi menininkai. Ne pirmą kartą jie aukoja savo laiką ir jėgas suteikti malonią popietę ir padėti surinkti lėšų kilniam tikslui. Tik šios popietės koncertui jie turėjo progą: pagal bendrą temą laisvai patys pasirinkti medžiagą, užuot perdavę rengėjų parinktą kūrybą, pagaiduoti kompozitorių arba autorių.

Dažnai kitiems akompanuojantis, savo orkestrą vedantis, su choralis dirbantis, Ričardas Sokas pasirinko pianinu paskambinti Schumano ir Chopino kompozicijas. Audrė Budrytė, rūpestingų tėvų ir mūsų lietuvių gimnazistų, kaip ir aš, girdėjo, o kartais ir matė, Eretą šveicarų karininko uniformą, mūsų savanorių karių tarpe pasirodusį ginti Lietuvą.

x Bolius Kasparas, Lemont, IL, atvažiuos į „Seklyčią“ Chicagoje paliko \$20 auką Lietuvos našlaičiams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Antanas ir Wanda Brazdžiūnai, Palos Park, IL, Konstancija ir Vaclovas Nenortai, Manchester CT, Victorias ir Leokadia Milukai, New York, Irene Vinclovas, Mayfield Vlg. OH, ir Ann M. Vilkas, RI globoja našlaičius Lietuvoje. Prateisdami globą našlaičiams kitiems metams kiekvienai atsiuntę po \$150 – našlaičių metinį globos mokestį. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Vilnius girdimas puikiai geraisiais „Grundig“ radijais, praneša Gradiuskas, J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Garantuotas vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – paskambinkite 773-376-1998. (sk)

x NIDA delikatesų parduotuvė, 2617 W. 71 St. Chicago, tel. 773-476-7675, siūlo jūsų kūčių stalui: šliūzikų, aguonų pieno, įvairių žuvų bei silkų, kimštos lydekų, įvairių vinigretų, kisielių. Jūsų Kalėdų stalui siūlome: kiaušienos, versienos ir viščiuko vyniotinių; kiaušieną kimštą grybais, zrazų, viščiuką su slyva ir įvairių kitokių mėsos pateikalių. Iš saldumynų turėsime: napolėonų, riešutinių bei vaisinių tortų, sausainių, eglių, grybų, šakotų ir kt. skanumynų.

Sekmd. ir pirmd. prieš kūčias NIDA dirbs nuo 8 v.r. - 5 v. p.p. Antrd., kūčių dieną, dirbsime nuo 8 v.r. - 4 v. p.p. Linksmų švenčių jums linki NIDOS savininkai. (sk)

x Dail. Lino Liandsbergio tapybos kūrinių parodos atidarymas gruodžio 13 d., penktadienį 7:30 v.v. Jaunimo centre Čiurlionio galerijoje. Parodoje dalyvauja ir dail. Nijolė Dirvanskytė su savo akvarelėmis. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. (sk)

Audrė Budrytė.

ALTo Čikagos skyriaus ruošiamame prof. Ereto 100 metų gimimo minėjime rengėjai ir programos dalyviai. Iš kairės: ALTo centro valdybos pirm. prof. dr. Jonas Račkauskas, ALTo Čikagos skyriaus pirm. Matilda Marcinkienė, sol. Jina Varytė, muz. Manigirdas Motekaitis, buvęs centro valdybos pirm. Grožvydas Lazauskas, paskaitininkas Jonas Dainauskas ir inf. Algis Liepinaitis. Nuotr. Zigmo Degučio

„Drauga“, „Dirva“, „Darbininkas“, „Eglutė“, „Bridges“ ir „Lituanus“ spaudos vajuos proga nauji prenumeratoriai gali užsisakyti papigintą kainą. Tai vertinga dovana Kalėdų proga, kuri tęsis išties metus. Spaudos vajuos informaciją rasite „Drauge“ seštadienį, gruodžio 14 d. skelbime.

Tradicijos labai svarbios tautai, bet dar svarbiau jas išlaikyti ir puoselėti, gyvenant toli nuo jos. Bendros Kūčios Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gruodžio 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak., centro didžiojoje salėje. Kūčių valgiai, žvakučių uždegimas, trumpa programa, bendros giesmės. Registruotis pas Aldoną Palekienę 1-708-448-7436. Kūčias ruošia ir visus kviečia PLC renginių komitetas.

x Bolius Kasparas, Lemont, IL, atvažiuos į „Seklyčią“ Chicagoje paliko \$20 auką Lietuvos našlaičiams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Antanas ir Wanda Brazdžiūnai, Palos Park, IL, Konstancija ir Vaclovas Nenortai, Manchester CT, Victorias ir Leokadia Milukai, New York, Irene Vinclovas, Mayfield Vlg. OH, ir Ann M. Vilkas, RI globoja našlaičius Lietuvoje. Prateisdami globą našlaičiams kitiems metams kiekvienai atsiuntę po \$150 – našlaičių metinį globos mokestį. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Vilnius girdimas puikiai geraisiais „Grundig“ radijais, praneša Gradiuskas, J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Garantuotas vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – paskambinkite 773-376-1998. (sk)

x NIDA delikatesų parduotuvė, 2617 W. 71 St. Chicago, tel. 773-476-7675, siūlo jūsų kūčių stalui: šliūzikų, aguonų pieno, įvairių žuvų bei silkų, kimštos lydekų, įvairių vinigretų, kisielių. Jūsų Kalėdų stalui siūlome: kiaušienos, versienos ir viščiuko vyniotinių; kiaušieną kimštą grybais, zrazų, viščiuką su slyva ir įvairių kitokių mėsos pateikalių. Iš saldumynų turėsime: napolėonų, riešutinių bei vaisinių tortų, sausainių, eglių, grybų, šakotų ir kt. skanumynų.

Sekmd. ir pirmd. prieš kūčias NIDA dirbs nuo 8 v.r. - 5 v. p.p. Antrd., kūčių dieną, dirbsime nuo 8 v.r. - 4 v. p.p. Linksmų švenčių jums linki NIDOS savininkai. (sk)

x Dail. Lino Liandsbergio tapybos kūrinių parodos atidarymas gruodžio 13 d., penktadienį 7:30 v.v. Jaunimo centre Čiurlionio galerijoje. Parodoje dalyvauja ir dail. Nijolė Dirvanskytė su savo akvarelėmis. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. (sk)

ALTAS PAGERBĖ PROF. J. ERETA

Sekmadienį, lapkričio 2 d. Balzeko muziejaus salėje Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius suorganizavo prof. J. Ereto pagerbimą, minint jo 100 metų gimimo sukaktį. Minėjimą atidarė naujas ALTo pirmininkas prof. Juozas Račkauskas ir pakvietė Čikagos skyriaus pirmininkę Matildą Marcinkienę praveisti minėjimą.

Programoje buvo numatytos dvi paskaitos, rekorduota prof. Ereto sūnaus kalba ir įdomus, aukšto lygio koncertas.

Visų pirma kalbėjo istorikas Jonas Dainauskas. Nuostabus prelegentas, kurį, juokaudami vadina „gyvoji enciklopedija“, savo gerokai brandžiam amžiuje, dinamiškai pabėrė apie prof. J. Eretą originalių minčių, kurių ir gausioje apie jį spaudoje neteko skaityti. Prelegentas, tada dar gimnazistukas, kaip ir aš, girdėjo, o kartais ir matė, Eretą šveicarų karininko uniformą, mūsų savanorių karių tarpe pasirodusį ginti Lietuvą.

DR. KAZIO MARTINKAUS (1953-1984) POMIRTINIS STIPENDIJOS FONDAS

1984 m. sausio 13 d. mirus biochemijos dr. Kaziiui Martinkui, jo šviesaus atminimo jamžinimui 1985 m. buvo įsteigta ir inkorporuotas kasmetinis stipendijų fondas.

Stipendijos fondo komisija, apsvačiusi gautus stipendijų prašymus, nutarė 1996 m. stipendiją skirti:

500 dol. – Nomedai Skorobogataitei, iš Kauno, Vytauto Didžiojo universitete Aplinkotyros fakultete. Ji ruošiasi apginti diplominį darbą magistro laipsniui gauti. Jo pagrindinis tikslas – lichenoidinacinis Kauno miesto žemėlapis, t.y. Kauno miesto oro taršos įvertinimas, naudojant gyvus organizmus – kerpes.

x Loretą Mikeską, Whitmore Lake MI, globoja našlaičiai Lietuvoje. Prateisdami globą kitiems metams, atsiuntę \$150 – metinį globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

Jonas Žebrauskas

Patarnavimas su žavia šypsena – jaunosios padavėjos darbuojasi Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Iš kairės: Paule Stasiulytė ir Viktorija Šulinkaitė. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus